

Poština plačana v gotovini.

Leto XIX. 1921.

Št. 9, 10. September, oktober.

Koledar za september 1921.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. Očeta:
Misijoni med neverniki.

Dnevi	Godovi	Posebni namen apostolstva molitve, za vsak dan še važne, nujne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v		
			ljubl. škof.	lavant. škof.	
1	Četrtek	Egidij	Spreobrnjenje grešn. Duh pokore	Besnica	Sv. Florijan
2	Petek	Štefan kralj	Razširjenje kat. vere v Srbiji	Sv. Jakob Ljb.	Žitale
3	Sobota	Tekla	Kat. učiteljice	Čermošnjice	Sv. Rok
4	Nedelja	Rozalija	Čisto življenje ženske mladine	Slavina	Stoperce
5	Poned.	Lovrencij J.	Jugoslovanski škofje	Vreme	Vuzenica
6	Torek	Hermogen	Vdanost do sv. Očeta	Kranj. gora	
7	Sreda	Krizin	Odpadli duhovniki v Jugoslaviji	Mokronog	Trbovlje
8	Četrtek	Rojstvo M. D.	Marijine kongregacije	Cerknica	Ribnica
9	Petek	Peter Klaver	Zamorci. Klaverjeva družba	Homec	
10	Sobota	Nikolaj Tol.	Pobožnost do presv. Srca Jez.	Polšnik	Sv. Antonn. P.
11	Nedelja	Ime Marijino	Nežna ljubezen do Bl. D. M.	Primskovo	Vuhred.
12	Poned.	Macedonij	Napredek kat. vere na Ruskem	Lašče	Sv. Primož
13	Torek	Notburga	Sluge in dekle. Zvestoba	Boštanj	Zavrče
14	Sreda	Poviš. sv. Kr.	Potrpežljivost v trpljenju	Križ p. Kost.	
15	Četrtek	Sedem ž. D. M.	Bratovščina žalostne M. B.	Smarje	Sv. Barb. v H.
16	Petek	Ljudmila vd.	Vdove in sirote	Polh. Gradec	Leskovec
17	Sobota	Lambert škof	Duhovne vaje	Št. Lambert	Sv. Trojica
18	Nedelja	Jožef K.	Kapucini	Sv. Planina	Sv. Vid p. P.
19	Poned.	Januarij	Višji stanovi. Glasnik najsv. Src.	Križe p. Trž.	Škale
20	Torek	Evtahij	Mladina v tujini	Svibno	
21	Sreda	Matej	Poklic v duhov. in redov. stan	Brusnice	Sv. Mart. p. S.
22	Četrtek	Mavricij	Praktično krščanstvo	Hrastje	St. Janž
23	Petek	Lin papež	Sv. Oče, kardinali in škofje	Koprivnik	St. Ilj
24	Sobota	M. D. reš. ujet.	Dušno pastirstvo med jetniki	Repnje	Št. Mihael
25	Nedelja	Kleofa	Iskrena pobožnost	Vinica	
26	Poned.	Justina	Krščanska ženitev	Bevke	Gor. Ponikva
27	Torek	Kozma in D.	Katoliški zdravniki. Umirajoči	Krka	Bele vode
28	Sreda	Venceslav	Duhovni in posvetni poglavarji	Zatičina	Sv. Križ
29	Četrtek	Mihael	Ponižanje sovražnikov sv. vere	Poljane	Zavodnje
30	Petek	Hieronim	Družba sv. Moh. Umrlj nar. Bog.	Trzin	Laško

Odpustki

za mesec oktober 1921.

I. Odpustki celega meseca oktobra.

a) Kdor zmoli tretji del rožnega venca (pet odstavkov) v cerkvi ali doma, dobi vselej odpustek 7 let in 7 kvadragen. b) Popolni odpustek na rožnvenško nedeljo ali v osmini pod navadnimi pogoji prejmejo oni, ki na praznik in vsak dan v osmini zmolijo vsaj tretji del rožnega venca, če obenem obišejo cerkev. c) Popolni odpustek zadobe katerikoli dan oni, ki po omenjeni osmini tekom oktobra vsaj deset dni odmolijo tretji del rožnega venca.

II. Odpustki ob določenih dnevih meseca oktobra.

1. **Sobota, prva v mesecu.** Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakra-

mente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekaj zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu svetega očeta.

2. **Nedelja, prva v mesecu, roženvenška. Sv. angeli varuhi.** Od včeraj opoldne pa do danes opolnoči dobé v cerkvah, v katerih je ustanovljena roženvenška bratovščina, vsi verniki popolni odpustek pod navadnimi pogoji, in sicer tolikrat, kolikorkrat obišejo cerkev ali kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Odpustki se lahko darujejo tudi dušam v vicah. Vrh tega udom roženvenške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski cerkvi molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapular. — Kjer se danes obhaja god angelov varuhov, dobe popolni odpustek: a) udje »De-

Kristus kraljui nad nami!

„Nočemo, da bi ta kraljeval nad nami“?

Poziv vsemu vernemu narodu.

Ali se spominjate pisma, natisnjenega v zadnji številki, pisma napisanega od preproste roke: »Kaj menite, ali bi ne bilo pri nas bolje, ko bi bolj častili Jezusovo Srce? Francozi in ž njimi drugi so se mu posvetili med vojsko, pa so zmagali in tudi versko življenje se je med njimi povzdignilo.«

Ali niso te besede preproste osebe napravile na vas vtiska? Ravno nizkih in preprostih ljudi se Bog večkrat poslužuje v svoje namene. »Kar je nizko in pred svetom zaničljivo, to je Bog izbral, da osramoti to, kar je visoko in domišljavo«, pravi razsvetljeni sv. Pavel. Gospod sam pa je molil: »Zahvalim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si to prikriš modrim in razumnim in razodel malim. Prav, Oče, tako je bilo tebi všeč.«

Tako se tudi nam zdi ta opomin preproste osebe kakor neki migljaj božji: Slovenci, zakaj ne častite bolj mojega Srca? Zakaj ste tako mrzli do mene? Zakaj mi ne vračate moje ljubezni? Zakaj ne marate mojega kraljestva?

Resnica je, rojaki: Mi Jezusovo Srce premalo častimo. Kako je pri nas s posvečenjem družin Srcu Jezusovemu? Vse nekam tiho, medlo, brez navdušenja. Koliko družin se je posvetilo? Nič ne vemo, Kako so se posve-

tile? Marsikje ne dovolj slovesno, ne s potrebnim razumevanjem, kaj to posvečenje pomeni. Med drugimi narodi je šlo to posvečenje kakor neki svet vihar po deželi; kakor gre ogenj od hiše do hiše, se je širilo posvečenje od družine do družine. Pri nas pa ta ogenj noče prav prijeti, se razplamteti in širiti. Jezus nam pa govori: »Ogenj sem prišel prinesť na svet in kaj čem drugega kakor da se vname?«

Tako sijajne obljube nam daje Jezusovo Srce: blagoslovil bom hiše, v katerih se bo častilo moje Srce itd. itd. itd. — mi pa ostajamo kljub tem obljubam hladni in se ne zmenimo dosti zanje, češ, vseh teh pobožnosti je že preveč, že ne moremo vsega, ljudje so se že naveličali ...

Saj je res raznih izrednih pobožnosti zelo veliko. To se ne da tajiti. Toda ali verujemo, da se je Jezusovo Srce razodelo sveti Mariji Marjeti Alakok? To sicer ni verska resnica, katero bi bili dolžni pod grehom verovati, toda kateri veren človek bo to tajil? Ali verujemo v njegove obljube? Ali verujemo, kar je svoji izvoljenki govoril? Kako zelo želi od ljudi ljubljen biti in kako ga naša mrzlota boli? — Če to verujemo, potem smo zelo nedovzetni, zelo nedosledni, ako nas Jezusove tožbe in obljube puščajo hladne.

Toliko bolj nedovzetni, ker imamo pred seboj zglede drugih narodov, kako so se Jezusovim prošnjam in obljubam odzvali. Na Francoskem se je posvetilo dva milijona družin — preden je nastopil Pater Matej, znani apostol tega posvečenja. In ko je ta mož nastopil, sta ga oba papeža zadnjega časa, Pij X. in Benedikt

veštva po vsem svetu razširja. V sedanjem času ni svetejšega podjetja in ga biti ne more, kakor je to.« To so besede našega sv. očeta Benedikta.

In mi naj bi se na te besede ne zganili? Ne zganili krepko, tako da bi se cela domovina razgibala in odmevala od svetega navdušenja za to posvečenje?! — Ali

Odprl bom zaklade svojega srca in jih razlil nad svoje častilce.

XV., z največjo odločnostjo vzpodbujala k temu delu. »Pojdite, pojdite po vsem svetu in oznanjujte povsod in neprestano to križarsko vojsko ljubezni! Povejte povsod s poudarkom, da je volja papeževa, da se to delo zveščanja v blagor sedanjega člo-

mar nimamo mi, ravno mi veliko vzroka, zatekati se k božjemu Srcu, viru vse tolažbe, in iskati pri njem tolažbe in pomoči? Naš položaj ni ugoden. Po vnanje smo Slovenci razdeljeni na tri, celo na štiri države; v notranjosti pa vlada velika nezadovoljnost in — kar je za nas še merodajnejše — rujejo in snujejo med nami peklenške sile

z vsemi močmi, kako bi izpodkopali kraljestvo božje med nami: kmete zapeljujejo s svobodomiselno samostojnostjo, delavce z brezversko socialno demokracijo in komunizmom, mladino hočejo cerkvi izneveriti, vse ljudstvo s slabim časopisjem zastrupiti, med ljudmi vlada velika pokvarjenost, ostudno bogokletstvo se širi, razuzdanost, pijančevanje, dela se za odpad od Cerkve...

Mi se borimo s temi peklenskimi silami po svojih najboljših močeh. A zelo se motimo, če menimo, da bomo brez pomoči božje zmogli tolike težave in nasprotnike. Preveč računamo samo z naravnimi sredstvi, premalo z nadnaravnimi, višjimi močmi. Naša pomoč je v imenu Gospodovem, ki je ustvaril nebo in zemljo. »Ti se zanašajo na vozove, oni na konje, mi pa kličemo ime Gospoda našega Boga.« (Psalm 19.) »Nima veselja nad konjevo močjo in ne radosti nad urnim pešcem; vseč so mu le tisti, ki se njega boje in ki upajo v njegovo usmiljenje. (Psalm 146.)

V tem velikem boju potrebujemo božje pomoči. Srce Jezusovo nam jo obeta in takorekoč vsiljuje. Če hočemo narodu dobro, se mora narod bolj k Bogu obrniti, božjemu Srcu se posvetiti.

»Nočemo, da bi ta vladal nad nami!« so vpili Judje pred Pilatom. Nočemo, da bi ta vladal nad nami! vpijejo tudi naši svobodomiselci in brezverci. Mi pa jim moramo na ves glas odvrniti: Hočemo, da ta vlada nad nami! Na to predrzno brezversko rovarenje in kričanje se mora naš krepak odpor razlegati do zadnje koč: Kristus vladaj nad nami! Njegovi mili vladi se radevolje podvržemo. Dovolj smo skusili, kaj imamo pričakovati od zemeljskih mo-gočnjakov in zaveznikov — naša pomoč je le v imenu Gospodovem.

Želeti je, da bi ves slovenski, da, ves katoliški jugoslovanski narod na slovesen način pred vsem svetom to izjavil in postavil sam sebe pod žezlo Kristusa-kralja in njegovega božjega Srca. Seveda bi pa imelo to slovesno skupno posvečenje le potem svojo pravo vrednost, če se posvečenje iz-

pelje do zadnje žilice našega narodnega telesa, do vsake družine.

Pri drugem slovenskem katoliškem shodu leta 1900 — ki je bil izmed vseh najlepši — smo imeli pred seboj na odru velik kip Jezusovega Srca, na koncu pa je vsa večtisočera množica zapela slovesno zapri-sego Jezusovemu Srcu (po tirolskem napevu). — Menili smo, da bi tudi naši letošnji krajevni katoliški shodi spregovorili o tem besedo. Sestavila se je v ta namen sledeča resolucija:

V tej splošni zmedi in pri tem nesrečnem stanju našega naroda, ko smo razkosani na več držav, čutimo posebno, kako potrebna nam je pomoč božja. Priznavamo, da je vrhovni vladar narodov Bog. Zgodovina nam pove, da narode, ki zapuščajo Boga, zapušča tudi Bog in jih prepušča njih usodi. Zato tisti, ki kradejo našemu ljudstvu vero, prizadevajo narodu največjo škodo tudi v časnem, narodnem in gospodarskem oziru. Bog mora vladati nad nami! Proč z modernimi maliki iz naše srede! Proglašamo slovesno, da je Kristus, Odrešenik sveta, naš duhovni vladar. On bodi naš pomočnik in tolažnik v težavah, ki so nas zadele.

Iz tega razloga pozivljamo Slovence po vseh deželah in katoličane v Jugoslaviji sploh, da se v celoti in po posameznih družinah posvetijo božjemu Srcu Jezusovemu, ki bodi kralj in središče naših src!

Merodajni gospodje so bili pa tega mnenja, da je ta misel prav lepa, da so pa naši krajevni shodi še premalo slovesna prilika za tako izjavo; to da bi mogel storiti le kak splošen katoliški shod v imenu celega naroda. Zato naj se skuša ta lepi namen po kakem drugem potu doseči. — No, uklonimo se razsodbi teh modrih mož. Katoliških shodov je pravzaprav tudi pre malo. Do danes (6. avg.) so znani, da se bodo vršili, oziroma, da so se vršili, samo ti-le: v Novem mestu za dekanijo novomeško, belokranjsko in menda trebanjsko, v Zatičini za dekanijo šmarsko in žužemberško, v

Ribnici za ribniško (in kočevsko?), v Domžalah za kamniško in moravško, na Brezjah za radovljiško, kranjsko in loško. To je sicer večina kranjskih dekanij, vse pa še niso. S Štajarskega nam pa ni nič znano o katoliških shodih. — Morda pa tudi glas našega skromnega Bogoljuba sega tako daleč ali še dalj kakor glas teh katoliških shodov. Zato pa si drzne Bogoljub dvigniti svoj glas in pozvati vse verne Slovence, da, vse katoliške Jugoslovane: Kristus kraljij nad nami! Posvetimo se njegovemu božjemu Srcu — v celoti in posamezno po družinah!

. . .

Še tri stvari k temu:

1. Slovesno posvečenje moramo prav u meti in temeljito narediti. Če se stvar naredi površno, ni tistega, kar bi imelo biti, mi onega globokega vtiska, močnega učinka in dejanskih posledic. »Kristus kraljij nad nami!« to ne smejo biti samo lepe a prazne besede. Duh Jezusovega Srca mora naše družine in naše ljudstvo prešiniti, jim zaiti v meso in kri. V ta namen je treba natančnega pouka o tej pobožnosti. Zato se bo izdala o tem posebna knjižica. Že pred dvema letoma bi bila morala taka knjižica iziti, pa se je po nekem nesrečnem naključju rokopis zgubil. Zato se zdaj prireja rokopis znova. In ko bo knjižica dotiskana, prosimo vse prijatelje presvetega Srca, da jo kolikor mogoče razširijo med ljudstvom.

2. Mi nič ne vemo, koliko družin je posvečenih. Treba je imeti nekaj razvida, kakor imajo to pri drugih narodih. Vsak župni urad naj bi imel zaznamek vseh posvečenih družin svoje župnije. Potem pa

moramo imeti tudi za to neko centralo, središče, kjer se vse skupaj steka. To središče bo pri jezuitih v Ljubljani. Očetje jezuitje smejo pobožnost Jezusovega Srca šteti nekako za svojo, kajti spovednik in dušni vodnik sv. Marije Marjete, pater Kolombjer, ki utegne tudi sam priti na oltar, je bil njihov. Zato se jezuitom poda, da vodijo to pobožnost. Imeli in vodili bodo knjigo, v kateri bodo vpisane vse družine, ki so se posvetile. Vsi župni uradi se prosijo, naj imena teh družin sporočijo jezuitski rezidenciji v Ljubljani.

3. Dobiti moramo dovoljno število lepih slik ali — še bolje — kipov Jezusovega Srca. Slika mora biti primerno velika in tudi lepa; vsaka tablica ni primerna. Še bolj primeren za ta namen je kip. Kdor stopi v tako hišo, mora na prvi pogled vedeti: Tukaj kraljuje Jezusovo Srce. Za take kipe in slike se bo skrbelo.

Končno bodi povedano, da je pričujoči poziv pisan z vednostjo in odobrenjem našega nadpastirja, presvetlega knezoškofa. Gospod knezoškof so se že sami veliko prizadevali za posvečenje družin, pa odobravaljo, da se tudi od te strani stori, kar je mogoče.

Po vsem tem upamo, da smo vsi ene misli: Jezusovo Srce moramo bolj častiti, njemu se moramo vsi posvetiti, Kristus vladaj nad nami!

Presveto Srce, slavo
naj poje ti srce;
le k Jezusu v višavo
vsa srca naj žare!
Oj bodi slavljeno
Srce preljubljeno;
naj jezik naš te hvali
v ljubezni vekomaj!

Zgodi se Tvoja volja!

(Piše. V. Čadež.)

(Dalje.)

Z velikimi nadlogami, kakor z lakoto, pomanjkanjem, bedo, obiskuje Bog včasih cele narode, še večkrat pa posameznike. Človek zaide v revščino, ki je lahko

zanj pogubna, saj vidimo, kako daje revščina povod mnogim pregreham, kakor je na drugi strani veliko bogastvo tudi jako nevarno. To je vedel dobro Modri (bržko-

ne Salomon), ki je tako Boga prosil: »Ne dajaj mi ne uboštva, ne bogastva; podeli mi le, kolikor mi je v živež treba, da presit ne bom morda zapeljevan, da bi te tajil in ne rečem: Kdo je Gospod? ali da po revščini prisiljen ne kradem in ne prisegam krivo pri imenu svojega Boga.« (Preg. 30, 8 sl.)

V revščini nas edino trdna vera v božjo previdnost more ohraniti na pravi poti, ker ta nam kaže Boga kot najboljšega Očeta tudi takrat, ko nas zadene pomanjkanje. Sv. Vincencij Pavlan. se je vradostil kot nad kako najbolj razveseljivo novico, če so mu povedali v hudi stiski, ki je zadela kak njegov zavod: češ, sedaj pokažimo, koliko je vredno naše zaupanje v Boga! Če se hočemo mi povspeti do najvišje vdanosti, posnemajmo ta lep zgled! Čim huje nas tare revščina, tembolj naj raste v nas zaupanje v Boga in naše zaupanje bo morda veliko prej poplačano kakor sami mislimo. Seveda je to višek popolnosti. Naj pa opomnimo zopet že tukaj, da z m e r n a žalost v stiski ali ob nenadni izgubi premoženja nikakor ni pregrešna, če je sklenjena z vdanostjo v voljo božjo. Obširneje bomo o tem govorili takoj v naslednjem odstavku, ko bomo obravnavali, kako se nam je vesti ob izgubi vsled smrti. A žal, le malo jih je, ki bi v stiski tako ravnali; večinoma se vdajajo čezmernim skrbem, ki so umljive pri poganu, kojemu je neznana božja previdnost, ki pa so sramotne za kristjana, poučenega o očetovski skrbi Boga za nas. Komu ni znan evangelij, ki pripoveduje, kako Bog oblači cvetlice na polju in kako preživlja ptice pod nebom? Za nas je posebno važen sklep: »Iščite torej najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to vam bo privrženo.« (Mat. 6, 33.) Kaj nas uči Gospod? Če storimo, kar moramo, če namreč natančno izpolnjujemo voljo božjo, nam bo Bog brez dvoma dal potrebnih časnih dobrot. Z nepotrebnimi, prevelikimi skrbmi pa delamo Bogu krivico, ker kažemo s tem, da mu ne zaupamo dovolj; in prav rado se zgodi, da Bog tako nezaupanje kaznuje s tem, da človeka še dalje pusti v revščini.

Kakor nam je bila svetovna vojna v marsičem dobra učiteljica, tako tudi v tem oziru. Veliko je bilo pri nas stradanja in bede vsled vojne; toda kaj je bilo pogostokrat opažati? Po številnih družinah, kjer bi človek pričakoval največ pomanjkanja, je bilo v premnogih slučajih ravno nasprotno, če je le vladalo v družini zaupanje v božjo pomoč. Ravno po takih družinah se je večkrat čudovito izkazalo zaupanje v božjega variha sv. Jožefa, po katerem Bog tako rad deli dobrote v časnih potrebah. Obratno pa je premnogokrat po majhnih družinah revščina pritiskala z vse silo; ker niso iskali najpoprej božjega kraljestva, jim tudi drugo ni bilo navrženo.

Naj navedemo še en dokaz iz življenja. Marsikje, zlasti po mestih, se dandanes skruni svetost zakona s strašnimi grehi. Iz strahu pred pomanjkanjem nekateri zakonski predrzno in zločinsko omejujejo število otrok, ker računajo samo s človeško pomočjo; v božjo ne verujejo. Ali pa tudi dosežejo, kar hočejo? Skušnja kaže, da dosežejo navadno ravno nasprotno: čim bolj se skušajo odtegniti na ta način revščini, tembolj se ji bližajo, prav po besedah sv. pisma: »Hudobnega bo zadelo, česar se boji.« (Preg. 10, 24.) Pa poglejmo družine, bogato blagoslovljene z otroki, pri katerih oče in mati iščeta zaupno pri Bogu pomoči. Četudi jim morda včasih revščina ne prizanese, vendar v večini slučajev vidimo, da mnogo lažje izhajajo kot prej omenjene družine.

Splošno moramo reči: vzrok revščini nam je iskati največkrat v nezaupanju v Boga in sploh v grehu; ako pa storimo svojo dolžnost, tedaj mirno pričakujmo v stiski pomoč, ki nam bo prav gotovo došla ob času, ki bo za nas najbolj primeren. Najgotovejša pot, da ne zabredemo v pomanjkanje, pa je izvrševanje dobrih del usmiljenja, kakor je primerno našim močem in razmeram. Psalmist pravi: »Mlad sem bil in sem se postaral; pa nisem videl pravičnega zapuščenega in ne njegovega zaroda, kruha prositi.« (Ps. 36, 25.) Tukaj ima psalmist v mislih človeka, ki rad deli

miloščino: takega še ni videl zapuščenega. Varuj se torej greha in dajaj rad ubogajme, in uboštvo bo bežalo od tebe. Isto potrjuje tudi domači pregovor: Kdor hoče kaj imeti, mora tudi kaj dati.

Med najtrše poskušnje za ubogo človeško srce spada izguba človeka, ki nam je bil posebno drag; neizprosna smrt nas nepričakovano, hipoma loči od očeta, matere, otroka, prijatelja. Nekateri so v takih slučajih »potrti neizmerne žalosti« in obupavajo, ne vedoč, kje bi našli uteho svoji dušni boli; žalost skušajo zatopiti v šumnih veselicah, v uživanju, v alkoholu. In zopet je edino sv. vera, ki človeku kaže pravo pot iz te dušne teme k jasni luči. Predvsem moramo biti prepričani, da nam brez volje božje smrt ne more nikogar ugrabiti, in da ima Bog pri tem vselej le najsvetejše namene, dasi nam bodo morda isti ostali na tem svetu za vedno prikriti; in tako se moramo tudi v tem slučaju vdati v voljo božjo.

Globokoveren, izobražen uradnik je rekel pisatelju te razprave: huda poskušnja je, kadar pride v družino smrt; če pa pomislim nazaj, kdaj so mi umrli moji stariši in drugi sorodniki, vidim sedaj, kako je Bog vsakega poklical k sebi ravno o pravem času; ob smrti posameznikov tega nisem videl, a danes mi je jasno, ko gledam nazaj v preteklost. To je sodba v luči sv. vere. Če mi doslej še nismo prišli do take sodbe, bomo prišli do nje, če ne prej,

na drugem svetu, ko bodo pred nami odkrita pota božje previdnosti.

Čisto naravno pa je, da se nas ob taki zgubi poloti čustvo žalosti in bi bilo protin naravno, ako bi hoteli zatreti vsako žalost, kakor so to zahtevali poganski Stoiiki. Kakor velja to o žalovanju ob smrti, prav tako tudi za vsak slučaj, ko nas dohiti kaka nesreča. Ko so Amalečani požgali mesto Sikeleg in so iz njega vjete peljali žene ter sinove in hčere in je to videl David in ljudstvo, tedaj »so vzdignili svoj glas David in ljudje, ki so bili z njim, in so se jokali, dokler jim niso solze pošle.« (I. Kralj 30, 1—4.) Ob smrti Lazarjevi je žaloval celo naš Gospod in na Oljski gori je bila njegova duša žalostna do smrti, ko je imel piti kelih trpljenja.

A žalost ne sme biti »neizmerna« (kakor se večkrat bere po mrtvaških oznanilih), ampak umerjena po pameti. Nekoliko jo zmanjšujejo solze, ki jih pretakamo ob nesreči, ker človek najde neko uteho že v tem, če stori kaj takega, kar je primerno njegovemu razpoloženju — in kaj je bolj naravno kot jok v žalosti — in ker se s solzami naša žalost nekako razlije na zunaj, kakor pravi sv. Tomaž Akvinski. Zato pravi Sv. Duh: »Sin, objokuj mrliča in začni se jokati, kakor ko bi se ti bilo nekaj prav hudega prigodilo. Bridko žaluj za njim en dan in potem utolaži svojo žalost; zakaj žalost pospeši smrt in oslabi moč.« (Sir. 38, (Dalje.)

Skušanim.

V pouk in tolažbo v skušnjavah zoper čistost.

(Dalje.)

IV. Pripomočki v skušnjavah zoper sv. čistost: a) Premišljevanje o veliki vrednosti in lepoti sv. čistosti. Božji Učenik sam kliče: »Blagor onim, ki so čistega srca, ker bodo Boga gledali.« (Mat. 5, 8.) — V čistih dušah se zrcali lepota božja, v njih odseva žarek tiste lepote, ki bo krasila izvoljence v večnolepih nebesih. —

V vzvišenih besedah proslavljajo čednost sv. čistosti pobožni pisatelji in zlasti svetniki in cerkveni očetje. »Vi, ki živite čisto življenje, ste angeli prvih vrst v človeški podobí; zakaj angeli so prosti vseh nerednih nagnenj, čistim ljudem pa je bojevati neprestan boj z vnanjimi in notranjimi sovražniki, da si ohranijo čisto srce.« (Sv.

Ciprijan.) »Čistost je boječa, plašljiva, nežna čednost, ena sama beseda jo vznemiri, pogled zadostuje, da se prestraši.« (Sv. Fr. Sal.)

b) Premišljevanje o ostudnosti nečiste pregrehe — prežalostne njene posledice v telesnem in dušnem oziru. »O kako grenak in oster je sad nečistega življenja, grenkejši je kakor žolč in ostrejši kakor meč!« (Sv. Hierom.)

c) Spomin na božjo vsepričujočnost, pred katero »ni skrito nobeno bitje Njegovim očem, ampak vse je odkrito pred očmi tistega, kateremu bomo morali dati enkrat obračun svojega življenja.« (Hebr. 4, 13.)

d) Spomin na poslednje reči človekove, namreč na smrt, sodbo, pekel in nebesa. »V vseh svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil!« (Sir. 7, 40.)

e) V skušnjavah ne zaupaj samemu sebi, ampak išči varstva in pomoči pri Bogu v ponižni in zaupni molitvi, zlasti s kratkimi vzdihljeji, zakaj »blagor človeku, ki zaupa v Boga vsepovsod« (ps. 33, 9) in »oni, ki v Gospoda zaupajo, ne bodo osramočeni.« (Dan. 3, 40.)

f) Rabi pobožno in zaupno zakramentale, t. j. reči, ki jih je Cerkev blagoslovila, da odvrta zlobni vpliv hudobnega duha, n. pr. blagoslovljena voda, znamenje sv. križa, ker »pred kom se pa tresejo bolj hudoni duhovi, kakor pred križem Gospodovim, po katerem so bili premagani?« (Sv. Avg.)

g) Spomin na trpečega Zveličarja, otroško češčenje angela variha in posebnih zavetnikov sv. čistosti: sv. Jožefa, sv. Alojzija, sv. Stanislava, sv. Janeza Berhmansa, sv. Neže, sv. Katarine in zlasti zaupno češčenje brezmadežne Device Marije. »Če se dvigajo viharji skušnjav, misli na Marijo, kliči Marijo! ... Če te Marija drži, ne padeš, če te ona varuje, se ne zbeгаš, pod njenim varstvom se ne utrušiš, pod njenim plaščem prideš do cilja.« (Sv. Bernard.)

h) Pogostno prejemanje sv. zakramentov, zlasti sv. obhajila. Saj sv. obhajilo je vir, odkoder nam doteka največ milosti. Kristus sam nas zagotavlja: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.« (Jan. 6, 57.) Najsvetejši zakrament, zakladnica vseh milosti, daje nedolžnim ali skušanim srcem mladeniške, viteške moči in jih krepi v boju za sveto čistost; kajti ako biva Kristus sam v našem srcu, ali je mogoče, da bi ne zagorel v našem srcu ogenj svete ljubezni, ki uniči v nas vse, kar Bogu ni všeč?

i) Izogibanje prostovoljnih, pa nepotrebnih priložnosti, ki ponajvečkrat povzročajo skušnjave zoper sv. čistost, kakor n. pr.: predomače občevanje z osebami drugega spola, slaba tovarišija, pohujšljive igre, predstave, podobe, nenravne knjige in spisi, nespodobnost v obleki, nezmernost v jedi in pijači, zlasti pa plesi današnjih časov, ki »kvarijo nedolžnost, netijo skušnjave in pregrehe, užigajo nečisti plamen in omadežujejo vest.« (Sv. Cipr.) »Ples je javna šola najnesramnejših skušnjav in strasti, grda zloraba božjih darov, delo in razveseljevanje hudičev. Ko bi ponoči zasvetilo na nebesnem oboku toliko zvezd, kolikor smrtnih grehov se stori na plesu, bi bila noč svetlejša kot beli dan.« (Sv. Krizost.)

j) Pametno in smotrno zatajevanje peterih čutov. »Zatajevanje oči, sluha in jezika je izdatnejše, nego najostrejša spokorna obleka.« (Sv. Franč. Sal.) Drugače mora pa človek tožiti: »Moje oči so mi oropale mojo dušo.« (Jeremija, 3, 51.)

k) Odločna volja: to hočem, tega ne maram. Razum, najvišja moč naše duše spozna to ali ono skušnjava kot pogubonosno za nas, volja naj se brez obotavljanja odloči: tega ne maram!

l) Čuječnost. »Bratje, trezni bodite in čujte, ker hudobni duh, vaš nasprotnik hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl!« (I. Peter, 5, 8.) »Čujte bratje, oblecite orožje božje, da morete obstati pred zalezovanjem hudobnega duha!« (Efež. 6, 11.)

m) Primerno duševno ali telesno delo. Človeška duša in telo sta ustvarjena za delo; ako se jima pa odvzame delo v dobrem, zaideta na slabo. Brezdelnega človeka obletavajo obilne skušnjave, ki mu slabe njegovo voljo vedno bolj; njegova volja postaja le želja, brez moči in sam postaja igrača svojih strasti. »Želje ubijajo lenuha; njegove roke ne marajo

nobenega dela; ves dan samo želi« (Pregov. 13, 4). Zato pa je bila »krivda in pogin Sodome in Gomore: napuh, sitost in obilnost kruha in njunih hčera lenoba«. (Ecehi. 16, 49.)

n) Zgolj naravni pripomočki: smoterno negovanje človeškega telesa gleda hrane, pijače, umivanja, kopanja, postelje, vsestranskega gibanja v prosti naravi. (Dalje sledi.)

Moja celica.

Pet metrov po dolgem,
tri metre po čez,
tu notri so skriti
zakladi nebes.

Je celica revna,
ni dragih preprog,
vse moje bogastvo
je križani Bog.

Ni v vazah kristalnih
dehtečih cvetlic;
a mir in veselje
odsevata z lic.

Molčijo zidovi,
molčijo strasti,
zato tem glasneje
nebo govori.

Na zemlji ni sreče
čistejše od te,
ki v celici revni
jo uživa srce.

Če v celico križem
dohod je odprt,
zato pa tu notri
tem slaiša je smrt.

V nebesa držijo
stezé od povsod,
iz celice k Bogu
najkrajša je pot.

M. Elizabeta.

Zvonovi zvonite ...

Že zvonijo. Vedno več se jih oglašajo. Zdaj se oglasijo tu iz enih lin, zdaj tam iz drugih novi zvonovi; nekateri jekleni, drugi bronasti. Prvih seveda veliko več kakor drugih. A samo pri nas na Kranjskem, Na štajerskem je jeklen zvon redka prikazen, skoro neznana stvar. Na Primorskem pa mislim, čisto neznana. Ampak mi Kranjci — mi ne moremo pričakati boljših časov, ko se bodo bronasti zvonovi dobili zopet za krščansko ceno. In zato — hajdi na Jesenice »zafremat« jeklenel

No, kdo bi ljudem zameril, da so tako nepočakani! Dosti dolgo smo jih pogrešali,

ko nam jih je ta grda vojska požrla. Zato ljudje že na vseh straneh nabirajo, cerkvene gozdove sekajo in svojim rojakom v Ameriki pisarijo, da bi jim pomagali do novih zvonov. In zvonovi se oglašajo iz lin, bengljajo in bunkajo vedno bolj na gosto.

Kar pa se novega dela, naj se pa dela z dobrim preudarkom, ne tjavendan, da ne bo potem kesanja. Tudi pri novih zvonovih naj bo tako. Zato bodi dovoljeno zapisati tukaj par misli in nasvetov glede nabavljanja in napravljanja novih zvonov — od nekoga, ki je zvonove in zvonjenje od nekad zelo ljubil in že v mnogih zvonikih

zvonil. Sicer prihajajo te misli na dan že nekoliko pozno, za nekatere kraje prepozno; a večina župnij vendar še nima novih zvonov, zato te misli ne bodo popolnoma odveč. — Pisano je pa to zato tukaj v »Bogoljubu«, ker ljudje marsikje po svoji volji in preko duhovnika odločujejo, kakšni naj bodo zvonovi. Takim ljudem, ki hočejo odločevati o zvonovih, veljajo ti-le nasveti. Če sami ne berejo »Bogoljuba«, jim dajte pa vi brat!

Lepo zvonjenje imamo radi in zato skrbimo zdaj, ko se povsod novi zvonovi napravljajo, da bomo imeli povsod lepo zvonilo. Ni dosti, da zvonove samo imamo, tudi ni glavno, da imamo velike zvonove, ampak glavno je, da so zvonovi lepi. Ni vse lepo, kar je veliko. Nos je lahko velik, pa ni lep, če je prevelik. Lepo naj bo naše zvonilo, tako da se bo uho in srce res radovalo, ko jih bo poslušalo. To naj bo naše glavno pravilo!

Lepo je, kar je blagoglasno in kar je primerno.

Če bi pa samo na blagoglasje gledali, potem bi morali napravljati samo bronaste zvonove. Kajti železen zvon ni nikoli to, kar bronast, naj se tudi trdi, da se nekateri nič ne loči od bronastega ali da je celo lepši. Res so jekleni zvonovi novejšega liva — cej čedni, tako da se dá poslušati, sploh da ni več tolikega razločka od bronastih. A kdor ima kaj ušes, dobro čuti, da to ni bron; tistega blagoglasja ni. Torej samo bronaste, — seveda ko bi ne bili tako neusmiljensko dragi! Dokler so pa cene take, ni zameriti, če si ljudje ponekod pomagajo z manj blagoglasnimi, jeklenimi. Mislijo si: bolje nekaj kot nič. Resnica je: v glasu ni toliko razločka kakor je v ceni.

Toda jekleni zvonovi naj bi bili vendar le na d o m e s t i l o za nekaj časa. Ko se bodo razmere spremenile, si bodo vendar povsod zaželeli polnovrednih blagoglasnih bronastih zvonov. Popolnoma zadovoljiti nas železen zvon ne more. Zato naj pa bi se jekleni zvonovi vsaj ne napravljali preveliki. Če se napravi pri farni cerkvi par novih zvonov, da se vendar loči,

kdaj »vabi« kdaj zvoní »skupaj«, ali če se pri podružnici napravi eden, da se vendar lahko vsaj malo pozvoní opoldne, zvečer in za sv. mašo, to zadostuje. Preveliki jekleni zvonovi — to pa ni pametno. Velikopota, a malo lepote.

Ako se bodo povsod delali veliki jekleni zvonovi — za stalno — potem ne bomo nikjer in nikoli več imeli in slišali lepega zvonjenja. In tega bomo zelo pogrešali, ker mo bili prej lepega zvonjenja vajeni. Tiste slavnostne, rajsko-mile občutke pred velikimi prazniki ali na praznik zjutraj vzbujajo samo krasni zvonovi.

Toliko o jeklenih.

Lijejo se pa tudi že pridno bronasti. Tako da jih naša edina livarna skoro ne more sproti naliti. Zaenkrat se — dokler so cene tako ogromne — lijejo večinoma bolj mali. To je tudi prav pametno. Kjer železnih zvonov ne marajo, za velike bronaste pa zaenkrat denarja ne spravijo skupaj — bi jim dali ta svet, naj napravljajo zvonove stopnje vaje: če imate zdaj samo najmanjšega, omislite si zaenkrat drugega po velikosti, potem tretjega in nazadnje, če treba, četrtega, največjega. Ali, na večjih farah, tudi dva manjša naenkrat, velikega pa pozneje. Na ta način bise lahko povsod železnih izognili, kjer jih še nimajo, a si bodo vendar brez posebnih težav polagoma pomagali do zvonov.

Jekleni naj nikakor ne bodo preveliki. Kaj pa bronasti? Kako veliki naj bodo? Primerni. Namreč primerni velikosti in razsežnosti fare. Torej ne premajhni, a tudi — ne preveliki!

Zakaj pa je treba to tako poudarjati? Zaenkrat bi to ne bilo potrebno, kajti sedaj nekaj časa ne bodo nikjer imeli prevelikega bronastega, ker ga ne zmorejo. Toda načrti za vse zvonove se morajo narediti že zdaj, četudi se naroči en sam.

Zakaj torej to poudarjati, da ne premajhni, a še bolj, da ne prevelikih? Zato ker ni pametna in tudi Bogu ni všeč tista silna tekma, tisto kosanje med farami in

cerkvami, ki je vladalo pri nas pred vojsko: pri nas mora biti večji, kakor tam, pri nas pa še večji, pri nas pa še večji in pri nas še večji itd. itd. Tako kosanje in postavljanje ni Bogu v čast, ampak samo ljudem. Po domače pravimo takemu baharija. Ta baharija nevem kam bi nas bila nazadnje pripeljala. Če hočejo male cerkve imeti velike zvonove, se velike cerkve nočejo dati od njih prekositi, in tako gre ta reč v neskončnost. Nazadnje bi bili taki, kakor ga imajo v Moskvi, da ga še v zvonik niso mogli potegniti in odbil se jim je, zato ne zvonijo ampak samo tam stoji, dá se samo gledati a ne poslušati.

Ko se bodo cerkve nanovo preskrbovale z zvonovi, naj bi se delalo po pameti in razsodnosti, ne pa po bahaško, kakor se zdi, da hočejo nekateri zopet delati, in bahati celo s to železno robo! Zvonilo naj bo primerno veliko. Rekli smo: Lepo je, ker je blaglasno in primerno. Če ima fant preveč klobuk, da mu sega doli čez ušesa, ni lepo, če je tudi klobuk sam na sebi lep. Ni lepo, če ima velika fara male zvonove, a tudi ni primerno, če ima mala fara ali navadna podružnica prav velike. Pri nas pa je bilo tako, da sta imeli pred vojsko dve veliki in mogočni dekanijski fari (Vrhnika in Leskovec) zvonove po kakih 20 centov teže, a petkrat in desetkrat manjše fare polovico večje zvonove, 30—40 centov teške. In navadna podružnica je imela večje kakor mati-fara. To gotovo ni pravo razmerje; in človeku, ki ljubi neko skladnost, sorazmernost, harmonijo, to ne dene dobro. Seveda se ne da natanko na kilograme določiti, kako veliki zvonovi so kje primerni, ampak le približno.

Splošno imamo pri nas zelo velike zvonove. V Bogoljubu je bilo pred več leti povedano, da imajo v Dubrovniku v stolni cerkvi tri zvončke, kakor pri nas na kaki mali podružnici, vsi skupaj nimajo 20 centov. Pa stolna cerkev v Dubrovni-

ku ni majhna in Dubrovčani niso revni ampak zelo bogati. — Da pri nas ljubimo krasno zvonjenje, je gotovo lepo. A skrbi-mo, da bo res krasno, ne samo veliko, oziroma preveliko! Ljudje radi darujejo za zvonove. A darujejo naj radi tudi za druge potrebne reči. Ni treba vsega v zvon vtakniti. V neki cerkvi, kjer imajo silno velike jeklene zvonove, imajo prav raztrgan plašček pri ciboriju. Vse v cerkvi naj bo lepo, krasno, ne samo zvonovi; najbolj pa to, kar je bližje Najsvetejšemu. Drugače to ni prava gorečnost, ker dela le v svojo čast a ne v božjo.

Pa ne samo zvonilo naj bo lepo, ampak treba je tudi lepo zvoniti! Ponekod imajo lepe zvonove, a zvoniti (pritrkavati, trijančiti, nabijati, kakor ponekod pravijo) ne znajo. Na načinu zvonjenja se mora že poznati, ali zvonijo za slovesno in veselo ali za resno in žalostno priliko. Mrliču naj se zvonijo drugače, a drugače novomašniku. Prvi udarec velikega zvona ob slovesni priliki — bummm! — mora že raznaniti danes bo pa nekaj slovesnega! Pri prvem udarcu se morajo vzbuditi v srcu poslušalca neki praznični občutki in sveto veselje: V hišo Gospodovo pojdemo! Ne kakor v Ljubljani v Šenklavžu, kjer s tistim lepim velikim zvonom vedno k pogrebu zvonijo, tudi kadar škofa slovesno v cerkev peljejo. Pri Sv. Petru pa večkrat pri pogrebih tako bunka, da se človek nehote vpraša: Kaka slavnost pa mora danes biti, ko tako slovesno vabi? Zvonar si mora šteti v čast, da zna z zvonom dati pravega izraza čustvom, ki naj nas prešinjajo. Zvon naj z žalostnimi žaluje, z veselimi pa se raduje in dviga srca vernikov k nadzemeljskim višavam.

Zvonovi zvonite,
čast božjo glasite!

Ples.

Sedanje dni se je razvil ples v pravo strast. Misli nekaterih so obrnjene, kakor se zdi, noč in dan le na ples. Nedelja, ki se približuje, jim upa biti zanimiva le, ako bo ples. Ko se kdo med tednom trudi in dela, da si nekaj prisluži, ima ta prislužek v njegovih očeh le to vrednost, da bo mogel s tem denarjem v nedeljo na ples. Kmalu bomo cenili kmetska dekleta ne po tem, kako znajo mlatiti, žeti, pleti in gospodinjiti, ampak, kako znajo — plesati.

Vsak čas v zgodovini, pravijo, ima svojo norost. Norost sedanjega časa zlasti po vojski je ples. Brali smo, da se je o priliki plesne veselice v nekem velikem mestu užgalo poslopje, kjer so plesali. Ko je že ostrešje grmelo na kup, še ni bilo mogoče plesavcev pripraviti do tega, da bi odnehali. Šele ko sta dim in vročina napravila nemogoče vsako bivanje v poslopju, je godba prenehala in so se plesavci razpršili... Človek se spomni na Noetove čase, ko so menda tudi plesali, dokler jih ni voda prepodila. Taka strast do plesa je znamenje, da je človeška družba gnila in da drvi v prepad. Ko bo zgodovinar pisal o sedanji vojski in nje posledicah, bo moral govoriti tudi o plesu. Plesali so ljudje res vedno, a tako *strastno* plesali, kakor danes plešejo, niso kmalu v kaki dobi zgodovine. Trije značilni znaki današnje dobe so: štrajk, odiranje in ples. In to ne le pri nas na Slovenskem, ampak po vsem svetu. Po mukah vojnih let se hoče človeštvo odškodovati z veseljem in zabavo; le žal, da je ta zabava taka, da bo svet uničila telesno in duševno, v kolikor ga še ni.

Mi nismo zoper zabavo, samo poštena mora biti in taka, da svoj namen doseže. Namen oddiha in zabave je pa ta, da človek dobi novih meči in novega veselja za novo delo. Kjer ta namen ni izpolnjen, ali je celo oviran, tam zabava ni bila oddih, ampak ovira za novo delo. In ta čezmeren ples današnjih dni je — in ko bi se tudi noben greh zraven ne storil, pa vemo, da se — je brezdvomno velika ovira in coklja

za veselo, plodonosno delo. Ples današnjih dni je zabava zavoljo zabave — in kot tak obsojanja vreden. Kajti proti zdravemu razumu je to, da bi človek smatral zabavo samo sebi kot namen. Veselje in oddih smeta biti le podrejen namen višjim namenom; in ti višji nameni so resno delo in dušna in telesna korist človekova. Veselje, ki ni okrepilo in osvežilo telesa in duše, je zoper pamet in ni bilo razvedrilo, ampak obtežilo. To kaže tudi vsakdanja skušnja. Strastni plesavci ne postanejo boljši delavci, ampak narobe. Plesavke še nikdar niso bile dobre gospodinje in ne bodo. Današnji ples je ponavadi tak, da preobrača noč v dan, dan v noč. Zato pa postajajo ponočne zabave, ker kratijo ljudem najpotrebnejše okrepčilo, spanje, človeštvu v splošno nesrečo. Zabava, ki je postala namen, namesto da bi bila le sredstvo k namenu, je preobrnila naravni red. In vsaka preobrnitev naravnega reda se že po naravi maščuje. To, kar bi moralo biti izjema (oddih), je postalo pravilo; kar bi moralo človeka osvežiti (zabava), se izvaja tako, da ga razburja in kvari.

Kako ustavimo nalezljive bolezni, ako so se razširile čez vso okolico? Mar s par kapljicami kakega zdravila? Kaj tako malega pač zadostuje za kako malo bolezni; za kugo in kolero pa ne. Za te je treba večjih in izdatnejših sredstev. Kakor je treba, če hočemo, da se pijančevanje zajezi, da se jih zbere nekaj v popolne abstinence, zato da so živa priča, da se je vzdržati *mogoče*, in živa vest, ki govori, da se je vzdržati *treba*: tako je potrebno, da se nasproti plesnemu norenju zbere četa takih, ki se hočejo plesa popolnoma zdržati in tako svetu pokazati, da se je mogoče razvedriti in odpočiti tudi brez plesa.

Pogosto se sliši: ples sam na sebi ni greh. To je resnica. A prav na to resnico se premnogokrat greši! Res je, da ples sam na sebi ni greh; toda kdaj pa je *ples sam na sebi*? Kdor pozna življenje, zlasti življenje na kmetih, kjer no-

tranje srčne omike še prepogostokrat manjka, ta vé, da se s to resnico radi tolažijo ravno tisti, ki bi si morali po svoji vesti priznati, da pri njih ples vendarle ni bil »sam na sebi«. So pa zopet drugi, ki v napačni veri mislijo, da je pri njih bil ples »sam na sebi«, ko pa v resnici ni bil. Zelo težko je namreč ločiti, ali je bilo neko notranje veselje, ki si ga občutil, še nedolžno, ali pa je bilo že z nečistimi občutki združeno. So, ki mislijo in se boje, da — zlasti pri mladini, kadar je ob plesu sama sebi pripuščena, — pride navadno do nečistih občutkov in do privoljenja v te občutke. In če pride, in kadar pride: ali boš potem še rekel, da je bil to »ples sam na sebi«? V tem slučaju je bil ples smrtni greh. In ti, mladenič, ali ti, dekle, ki sta v presojanju notranjega življenja čisto neizurjena: kako si moreta prilastovati sposobnost, da prav sodita, ko mislita, da je bil vajin ples »sam na sebi«? Pojdita z menoj, odprimo stare knjige cerkvenih očetov, modrijanov in spovednikov, ki so se na notranje življenje razumeli in ki so o plesu zapisali marsikaj, iz česar se dá sklepati, da ples vendarle ni neka zabava brez notranje nevarnosti, kakor bi nekateri radi vedeli.

Sv. Efreem: »Povej mi, na katerem mestu sv. pisma dobiš le eno besedo, ki bi ples odobraval.«

Sv. Avguštin. »Mnogo bolje bi

bilo, da bi mladeniči držali plug, deklice pa preslico, kot da plešejo.«

Sv. Ambrož: »Plesi so grob nedolžnosti in sramežljivosti.«

Sv. Karel Boromejski: »Posvetni ples je krog, v čigar središču se suče hudič, ob kraju pa njegovi hlapci.«

Sv. Frančišek Saleški: »O plesu ti rečem to, kar reko zdravniki o gobah: najboljše niso zanič. Tudi najboljši plesi niso mnogo vredni.«

Naposled še mnenje sedaj najbolj priznanega učenjaka-moralista P. Noldina. On razločuje med nesramnim, med manjšpodbnim in med spodobnim plesom. O spodobnem plesu pravi: »Spodobni plesi sami na sebi niso ne dobri, ne slabi, in so zato dovoljeni. Kakor se pa dandanes plesi večkrat vrše, niso nikdar brez nevarnosti za dušo; zato plesa ni nikomur svetovati, ampak vsakemu odsvetovati.«

Zato smem to-le trditi: Tisti možje, ki so človeško dušo najbolj poznali, so bili ob vseh časih zoper ples. Zato je več ko predrzno, ako bi kdo trdil, da so današnji plesi nedolžna zabava in da so sitni in pretirani tisti, ki jih zabranjujejo. Torej, mladina, če hočeš sebi dobro, zabrani svojemu srcu vsako nagnjenje do plesa. Tu ne velja, da bi, kakor Lotova žena, gledal kdo napol naprej, napol nazaj, ampak treba je odločnosti in neomahljivosti. P. P.

Mučenci novejšega časa.

(Dalje.)

Po kratkem delovanju v misijonu je na Kitajskem dosegel palmo mučeništva blaženi Avguštin Šabdelén (Chabdelaine). Podal je pa že v svojem prejšnjem življenju veliko dokazov krščanskega junaštva. Njegovi starši so bili pobožni in premožni kmetje na Francoskem, kjer je bil rojen na sv. Treh kraljev dan l. 1814. Pa dasi je sin sam silno prosil, naj ga dajo v šolo, da bo postal mašnik, mu starši niso hoteli izpolniti te pobožne želje. Ko je bil

20 let star, sta mu umrla po kratki bolezni v teku enega tedna dva njegova brata. To so imeli starši za kazen božjo za njih trdo-vratnost in sedaj so dovolili Avguštinu študirati. Ko je bil star 29 let, je bil posvečen v mašnika in bi bil šel rad takoj v misijone. Toda škof ga ni pustil. Po osmih letih potrpežljivega čakanja je smel leta 1857 stopiti v misijonsko semenišče v Parizu in prihodnje leto se je odpeljal na Kitajsko.

Takoj pri njegovem prvem poskusu prodreti iz Kantona v notranjost dežele so ga napadli roparji in ga popolnoma izropali. Dve leti je delal v pokrajini Qwan-*goi* z velikim uspehom; 24. februarja 1856 so ga pa vjeli. Pri prvem zaslišanju so mu zadali 300 udarcev s palico. Telo mučenčevega je bilo čez in čez s krvjo polito. A ni dal od sebe nobenega glasu pritožbe ali bolečin. Celo naslednjo noč in prihodnji dan ga je strašno bolelo, tako da ni mogel nobenega uda brez bolečin premakniti. Ko so ga pa zvečer zopet pripeljali pred sodnika, so vse njegove bolečine izginile. To je mandarina razkačilo, mislil je, da mora misijonar imeti kaka čarodejna sredstva. Vlili so mu gorke pasje krvi na glavo, da bi čarodejstvo iz njega pregnali. Potem so ga bili s podplatom po obrazu in mu zobe izbijali. Prihodnji dan, 27. februarja 1856, ga je sodnik obsodil k smrti in takoj so začeli nad njim izvrševati smrtno obsodbo s tem, da so ga počasi mučili, dokler jim ni v strašnih bolečinah v rokah izdihnil.

Dva dni prej je bil na istem mestu obglavljen blaženi *Lorenz Pemán*. Tega je šabdelén spreobrnil k veri. Junaško je pretrpel vse muke, ne da bi kolikaj omahoval v veri.

Tri dni pozneje, 1. marca, je umrla ravnotam po strašnih bolečinah blažena *Neža Cakoj*. Bila je mlada vdova, stara 30 let. Kot katehistinja je bila v veliko pomoč misijonarjem.

Posebno junaškega se je izkazal blaženi *Peter Lileon*, rodom Kitajec, kakor prejšnja dva. Kot mladenič je sprejel katoliško vero. Leta 1797. je bil zaradi nje vržen v ječo, pa po posredovanju neke veljavne družine zopet oproščen. Leta 1814 so ga zopet zaprli in izgnali na Tartarsko. Šele čez 13 let se je zopet smel vrniti v domovino. Pri novem preganjanju kristjanov sta bila dva njegova sinova vjeta. Oče se je bal za njiju stanovitnost in odločil se je sam k junaški žrtvi. »Jaz sem star sedaj 80 let. Bojim se za svoja sinova. Grem k

njima, da jima vlivam poguma in ju opominjam k zvestobi do Gospoda. Če še mene vklenejo, toliko bolje. Bom vsaj vedno pri njima in ju vzpodbujal z besedo in zgledom.« Posrečilo se mu je prodreti v ječo; tam so ga prijeli in peljali pred sodnika. »Če je to kako hudodelstvo,« je rekel v zagovoru, »spoznavati krščansko vero, potem sem jaz več kriv kot moja sinova, kajti jaz sem ju poučeval v sveti veri. Zato je pravično, da mene zadenejo trde kazni. Če sem pa nedolžen, potem sta tudi moja sinova in zato ju izpustitel.« Sodnik je kričal ves jezen: »Ti si bil že preganjan zasadi svoje nepokorščine do cesarskih zapovedi, ki krščansko vero prepovedujejo. Cesar ti je odpustil in sedaj si tako predrzen, da ga s svojo trdovratnostjo na novo žališ.« Starček je dobil deset udarcev v obraz in bil obsojen v ječo. Priklonil se je pred sodnikom in rekel: »Zahvalim se za to veliko dobroto.« Enako so ravnali tudi drugi vneti kristjani, tako da so pogani začudeno rekli: »Kdo je bil kdaj videl jetnike, ki se vesele svojih verig in se z njimi ponašajo?« Peter Lileon je bil predvsem, ki je vlivaval drugim pogum in veselje. Drugi so bili obsojeni v prognanstvo, on pa po dolgih mukah v smrt. Ko so ga peljali 17. marca 1834 na morišče, je rekel rablju: »Počakaj malo, da svojo molitev opraviš.« Naredil je križ in priporočil svojo dušo Bogu. Nato je rekel: »Sedaj sem pripravljen.« Rabelj je potegnil vrv in je napravil temu slavnemu življenju konec. Pogani kot kristjani spričujejo razen drugih čudovitih znamenj, da se je v tem trenutku prikazal nad glavo mučenca svetel venec, ki je šele po nekaj minutah izginil. Rabelj je bil ves prevzet in je priznal: »Krščanska vera mora biti gotovo dobra vera.« Kristjani so začeli takoj stanovitnemu mučencu izkazovati čiščenje.

Mučenih je bilo na Kitajskem še mnogo drugih mučencev. Vsi so pokazali nadčloveško moč in pogum v strašnih mukah.

(Dalje prih.)

Še ena o modi.

Uredniku je došlo o tem od modrega gospoda sledeče pismo:

Predragi g. urednik! Ravnokar sem prebral v »Bogoljubu« članek o »modi«. Povedati Ti vendar moram, kako zelo so mi bile te besede všeč. Ko sem bil zadnjič v Ljubljani in sem videl, kako se nosi ženski svet, sem si mislil: K tej stvari pa vendar preveč molčimo. Ljudje že tako mislijo, da se jim ne sme nič več reči. In to strašilo — moda — plaši tudi naše kmečke punice, celo ženice, češ: malo kadilca moram tudi jaz prižgati. In če sega to kajpada tudi v cerkev — marsikatera nima drage praznične obleke, ker je noče imeti — je to zasmehovanje Onega, ki je govoril: Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali — in skrunjenje svetega kraja! Zato je povsem utemeljeno, če so nekateri škofje ukazali, da se osebam, ki se v nedostojni obleki približajo angelski mizi — sv. obhajilo odreče. Je pač žalostno, da niti pobožne ženske nimajo več tega nežnega čuta, da bi same presodile, kaj se spodobi. Pred 25 leti sem se mudil v morskih toplicah v Gradežu. Tam sem pa opazil, da so pristopale ženske k sv. obhajilu — in sicer vse — v črnih oblačilih in tudi v največji vročini ogrnjene z lahnimi velikimi črnimi rutami. Mi je prav ugajalo! — Sv. Pavel je bil pameten mož in je v I. pismu do Timoteja zapisal: »Žene naj se zaljšajo v poštenem oblačilu s s r a m e ž l j i v o s t j o in z d r ž l j i v o s t j o.« Bolj ostro pa je to razložil sv. Krizostom: »Ali v cerkev prideš kot nališpanka, da bi plesala? Ali tukaj iščeš ženitnine ali posvetnega veselja? Ali se prideš na ogled postavljat? To ni obleka prosivke! V cerkev prideš, da bi Boga odpuščanja svojih grehov prosila — kako se torej moreš predrzno lišpati?«

J. Mikš.

* * *

Torej vam je bilo všeč, da smo zadnjič malo po modi udarili? O seveda — — toda ne vsem. Kdor ni nič prizadet, tisti take reči zelo rad bere, češ, dobro jih je dal! Še bolj

naj bi jih bil! Kdor pa se čuti prizadetega, ga pa zabolí, kakor bi ga s koprivo ošvignil po celi koži. — Pa pravijo, da je zdravo malo s koprivo ošvrkati. Pomaža zoper revmatizem. In tisti, ki preveč goli hodijo, tudi utegnejo revmatizem stakniti. Torej!...

Nekatere se pa izgovarjajo, češ, zakaj pa samo nas ženske prijemlje, zakaj pa tudi moških ne, saj hodijo tudi možki razgaljeni in dečaki kažejo gola bedra kakor punčare.

Tem pa ne moremo ugovarjati. Kar je res, je pa res. Enaka pravica za vse! Sicer je Eva Adama zapeljala, a zaradi tega je bil Adam vseeno tudi sam grešnik. Tudi nespametne moške noše so v prvi vrsti krive ženske; saj ženske napravljajo tudi moško obleko, vsaj perilo — seveda pa zaradi tega možki sami niso brez krivde.

Sicer je pa Bogoljub zadnjič tudi moške vsaj nakratko omenil: Kar je grdo, je tudi pri moških grdo. Ali se ne spomnite: srajce brez ovratnika — kakor bi človeku ušesa porozal! Po drugi strani pa prav širok ovratnik in razgaljene prsi. Mi sicer tega nimamo tako za hudo, a če pri ženskah grajamo, tudi pri moških ne moremo pohvaliti. Vidite, to je tako: ljudje se hočejo malo pačiti. Nekih posebnosti iščejo. To jih veseli. Pačiti se z obleko in pačiti se z imeni. Tudi z imeni se vedno bolj pačijo — in tudi o tem bo treba enkrat spregovoriti. Le ne tako, kakor je naravno, ampak malo drugače! Ne toliko obleke, kolikor je ravno prav, ampak ali malo preveč ali pa malo premalo. Enkrat nič ovratnika, enkrat pa pol metra dolgega. To ljudi veseli. Samo, da je malo drugače kakor je prav, pa so srečni. No pa, kakor rečeno, če bi ne bilo nič hujšega, to bi se že prestalo. Če pa ženske mislite, da ni prav, jim pa — drugače šivajte! Nam tudi prav.

Potem pa gola bedra! Imate prav! Ko smo bili mi mladi, ali mislite, da smo poznali na kmetih kratke hlačice in dolge nogavičice, ko se tiste slečejo, pa gola bedra! Dokler nismo hodili v šolo in cerkev, sploh nismo imeli čevljev. Čemu mu pa bodo, so rekli, v hiši naj bo; če pa če po snegu bos letati, naj pa letal! In potem, ko smo dobili čevlje, dobili smo poštene škornje, temeljito podkovane, tako da je pošteno zaropotalo, ko smo na noge stopili. Bili smo ponosni, da smo kmečki fantje. Srajce smo pa imeli take, da je nekoliko kožo popraskala, ko smo jo prvič oblekli, kar je tudi zdravo. Mehkužiti se, nas je bilo sram. To smo prepuščali mestni gospodi, ki smo jo nekako pomilovaje gledali, koliko navlake potrebuje.

da more živeti: nogavice, no, pa te naj bi že bile, ampak da bi jih mi fantje nosili, komu je to na misel prišlo, to je kvečjemu za ženske; potem pa rokavice poleti, in potem tiste škatle, ki jih natikajo na roke in ki se jim menda reče manšete, solnčnik ali parazol, pah-

veli in nismo prav nič pogrešali. Vse to se nam je zelo čudno zdelo, kar debelo smo gledali. Kot otroci narave smo ljubili samo to, kar nam je narava velevala, da je potrebno. Kadar je bilo mraz, smo si natlačili v čevlje šopek slame in smo se čisto dobro počutili.

Sv. Luka, evangelist, (18. okt.)

ljača, to je tista, ki veter dela, torbica, pled, to je velika ruta za ogrniti, pa poleti (!), komašne, paličica, kakor da bi ne imel zdravih nog, kukalo, psička na vrvi in nevem kaj še vse, brez česar vsega smo mi čisto lahko ži-

No časih smo tudi malo cepetali, kadar je bilo hudo mraz, pa smo vse prestali. Skratka: bili smo vzgojeni bolj po špartansko, — če veste, kako je to. Tam v Sparti namreč so bili teh misli, da otroku ne gre vsega dovoljevati, kar

bi si izmislil, da je treba otroka vzgojevati in držati trdo, da se na težave zmladega privadi, zato da jih bo potem lažje prenašal. Tudi naši predniki so bili tega mnenja. Pregovor: drž' ga trdó, pel bo lepó! priča o tem. Ta pregovor pa je prišel že skoro popolnoma v pozabo.

Sedaj starši niso več tega mnenja. Otročiček mora biti lep, zal, fletkan, luštkan, srčkan, nobel oblečen in kajpada nič slabši kakor so drugi. Pa naš, oh, pa naš slabši kakor so drugi! Kaj pa mislite! Vsi enaki! Nobenega razločka! Postalí smo komunisti. Kmečki, in tudi bajtarski fantalinček se ne sme nič ločiti od mestnega! Sem pa videl nedavno v nekem žagradu fantiča najfinejše oblečenega, vsega v zlatih knofih in kar še k temu spada. Mislil sem, da je morda iz bližnje graščine, kjer je grajska gospoda prav pobožna. O ne, so mi rekli, tamle je iz neke bajte! — To smo komunisti! Vse sladkosti in mehkości tega sveta si hočemo privoščiti vsi brez razločka. Zakaj bi pa samo gospoda imela tako veselje! Kar zemlja lepega in prijetnega nudi, si privoščimo vsi, zakaj bi samo nekateri uživali! To je evangeliij modernega časa: Uživajmo!

Včasih, v onih starokopitnih časih, ki jih mi starejši pomnimo, so mislili nekoliko drugače. Poznal sem mater, ki je rekla svoji hčeri: In če se vse druge nosijo spačeno, ti se ne boš! In poznal sem družino, kjer so rekli otrokom: In če vsi otroci letajo po vasi, vi ne boste! In slišal sem o očetu, ki je ukazal svoji hčeri na pragu, ko je imela iti v cerkev: pri tej priči boš šla nazaj, se slekla in preoblekla in nikoli več mi ne boš teh cap nataknila! in zopet o drugem očetu, ki je s sekirico na tñali razsekal nove čevljičke svoji hčeri. A taki grobi in neotesani očetje in matere so izumrle. Danes očetje in matere privoščijo otrokom kaj veselja. Danes nosijo kmečka dekleta že bele čevljičke. Za gnoj kidati bodo kakor nalašč!...

Oh, ta človek, ki to piše, — boste rekli — je pa strašno neolikan! Pomislite no: Nogavic naj bi ne nosili, ampak slamo v čevljih! In čevljičke naj bi s sekirico na debeli tñali razsekavali! Ujuf!... Priznam, priznam: starokopitnež sem, nazadnjak. Goła bedra mi prav nič ne dopadejo — na deželi še manj kakor v mestu. Ta svet ni več zame in jaz ne zanj. Treba bo iti pod zemljo. Če vidim še kakega starega očanca čedno obritega lica, v irhastih hlačah in visokih čevljih, s pisano ruto za vratom in širokim ovratnikom čez, z žametastim telovnikom in belimi knofki, kakršne smo bili vajeni gledati v mladosti pri nas na Gorenjskem, to je zame prijeten pogled! Kar gledal bi ga. A taki očanci izumirajo in so že skoro

izumrli; vse te in take pristnokmečke in domače prikazni so vedno bolj redke. Tako mi je žal za njimi, kakor za lepimi starimi pesmami, ki smo jih nekdam peli in slišali peti — zdaj jih pa mečejo med staro nerabljivo šaro. Kar je lepega, domačega, naravnega, častitljivega, izginja — in na njega mesto pa se uvaja tuja potvorjena in popačena roba in noša; vse je moderno. V vsaki bajti že najdeš tiste škatle, ki se na roke natikajo. Časih bi se bili temu le smejali.

Nazadnjak sem, starokopitar, kar se tiče mode, kajne? Tolaži me le, da je bilo takih nazadnjakov že več pred menoj. Eden izmed njih je enkrat rekel: Kaj ste šli v puščavo gledat? Človeka v mehko oblečenega? Kateri se v mehko oblačijo, so v kraljevih hišah. S tem vprašanjem je večna Modrost nedvomno izrekla pohvalo »trde« obleke, slame v čevljih in kar je podobnega. In tisti, o katerem je veljalo to vprašanje, Janez Krstnik, je bil oblečen v obleko iz kamelje dlake, torej tudi iz take robe, ki je malo in še precej popraskala po koži. V čevlje pa še slame ni mogel nabasati, ker jih nič imel ni. In tisti, ki ga že 700 let slave zaradi njegovega uboštva in preproščine, sv. Frančišek, kako se je nosil? V žakelj je bil zavit in z vrvjo prepasan; čevlje je pa nosil iz rumene kože, namreč take, kakor mu jo je Bog sam ustvaril. Kaj bi šele vi mehki, vi nežni, vi lepo politirani in sfrizirani ljudje rekli, ko bi vam začel pripovedovati o svetem Benediktu Labre, kako je ta mož — a menda je bil fant — hodil oblečen in kake živalice je ljubil... Pa to ni za vaša moderna ušesa, zato rajši molčimo o tem! A ta ubogi »capine«, kakršen je svoj čas na videz bil, je danes kraljevo oblečen in se smeja tistim, ki so svoje meso nekdam na vso moč negovali, zdaj pa stoje zunaj nebeškega kraljestva, razcapani in glodajo kosti.

Veste, pa imajo tudi še drugi ljudje tak okus kakor jaz. Bil je pred par leti pri nas neki Hrvat iz Bosne, izobražen mož, ki je veliko sveta videl in velika mesta. Pa je gledal na kmečki fari procesijo sv. Telesa dan. Vse mu je ugajalo, vse se mu je zdelo lepo; da so pa kmečki otroci tako mestno, tako moderno oblečeni, to mu pa ni bilo nič všeč. Tista ljuba preproščina, ki je je vedno manj videti, je tudi njemu ugajala nad vse. Vsake oči imajo svojega malarja, pravi pregovor. Enemu se zdi lepo to, drugemu drugo. Res je marsikaj lepega na svetu; toda ni je lepote nad skromnost in preprostost! — Mislim, da ima tudi Bog tak okus. Saj je Marija rekla: Ozrl se je (z dopadenjem) na nizkost svoje dekle...

Morebiti bo zdaj zaenkrat o modi dosti, drugače boste rekli, ali je mar Bogoljub postal

kak »modni žurnal« in bo začel prinašati celo slike, kako naj bodo ljudje oblečeni. Da sem se danes spet spustil nad modo, ste krive samo ve ženske, ki se izgovarjate, da tudi možki niso nedolžni, kar se tiče mode. Saj pomagalo tako ne bo nič, ljudje si ne dajo ubraniti svojih »luštov«, vem, da sem glas vpijočega v puščavi. Sicer pa tako hudoben nisem, da bi ljudem ne privoščil, kar jim gre in kolikor komu gre, in da bi se ne smeli svojega življenja nič posladiti.

Ne pisali bi toliko o modi, ko bi se šlo pri tem samo za kroj in za nič drugega. Na tem, kako je človek oblečen, s a m o n a s e b i ni ravno toliko ležeče; a to je bolj ali manj v zvezi z drugimi rečmi, za katere ne smemo biti brezbrizni. To so: dostojnost, sramežljivost, ponižnost, čistost in pa — pametna vzgoja. Ta stvar ima tudi svoje resno lice. To, da starši otrokom glede obleke vse dovoljujejo in si tudi sami izmišljajo, kako bi otroke imeli bolj lepe, je dokaz, da je sedanja vzgoja mladine preveč mehkužna, mesena, posvetna, popustljiva, po domače rečeno: scerkljana. Če se namreč otrokom v eni reči vse dovoli in popusti, se jim navadno tudi v drugih. In to je temeljna napaka vzgoje. Otrokom vse spregledati, vse dovoliti, mehko jih vzgajati, to je najbolj škodljivo. Vsa vzgoja meri le na vnanost, na telesno lepoto, na posvetno srečo in imenitnost, izgublja se pa izpred oči glavni cilj, za katerega morajo starši otroke vzgajati: večna sreča in večna lepota. Starši imajo otroke vedno bolj za neko igračico, ki jo imajo za svoje veselje in zabavo. Kakor ima punčka svojo leseno punčko za igračo, ki jo oblači, češe, pestuje, boža, polaga spančkat itd., tako starši svoje žive otroke. Tako je bilo že davno pri gospodi — pa ne pri vseh, ampak samo pri tistih, ki nimajo višjih ciljev — ta duh se pa vedno bolj udomačuje v naše kmečke hiše. Čudimo se materam, kako so v tem oziru lahkomišelnice. Naše pravilo pa je ono, ki ga je skovala stara slovenska modrost: drž' ga trdo, pel bo lepo!

* * *

Toda kaj naj bo konec in sad našega govorjenja o modi? Pri samih besedah ne

sme ostati! Ne — začeti moramo boj zoper nedostojno modo! Kako naj ga pa začnemo in kdo naj ga vodi? Ker ste ve ženske najboj prizadete pri tem, začnite in vodite ta boj ženske same! Boste več opravile kakor mi možki. Kako pa? Z agitacijo od osebe do osebe! Opozarjajte se med seboj na to, kar ni lepo in dostojno, opozarjajte šivilje, opozarjajte matere, opozarjajte otroke same! Po deželi, kjer nedostojnost ni tako razpasena, bi ta agitacija ne imela biti tako težka. Težje bo menda po mestih, kjer sedanja noša presega vse meje spodobnosti, zdrave pameti in zdravega okusa. Težje toliko bolj, ker tam odločuje o tem ženstvo, do katerega Bogoljub ne najde poti, ki jim ni mar za bogoljubnost in vernost, ki ne vprašajo za sramežljivost in pobožnost; ženske, ki so bolj posvetne, liberalne in predrzne kakor možki. Pri teh bi morda polagoma kaj opravila samo močna ženska organizacija sestavljena za to, iz vsega pametnega dostojnega ženstva, posebno iz višjih krogov. In tako organizacijo bomo poskusili skupaj spraviti. — Če pa posvetnjaškim ženskam po mestih ne moremo lahko do živega, vsaj pri vernih in pobožnih ne smemo mirno gledati in trpeti nedostojnosti. Vsaj pri obhajilni mizi tega ne trpimo, po Marijinih družbah in v tretjem redu ne! In vsaj pri ženskah, ki so v službi in strežbi pri duhovnih gospodih! Zares, najbolj zamalo se človeku zdi, če naleti na tako goloto v farovžu, ki bi moral biti v vsem, tako tudi v tem zgled vsem drugim hišam! Imejte na toliko ozira na duhovnike in ne delajte jim sramote! (To velja nekaterim, maloštevilnim, a tem je treba povedati.) In po samostanih, kjer imate žensko vzgojo, tudi bolj pazite na to! — V teh in takih krogih začnite takoj z agitacijo! Na celi črti se je lotite in ne mirujte prej, dokler niste odpravile, kar je nespodobnega! Saj ženske znate, če se kake reči lotite, in ne daste miru, dokler je do konca ne doženete. Torej hajdi na žensko vojsko zoper nespodobno in neumno modo!

Z zrakoplovom v samostan.

Vaclav Vrtovec D. J.

(Konec.)

Danes ne vozim bomb s seboj, kot nek-daj... Danes bi cvetje sipal vsakemu, kdor bi ga le hotel... O danes bi samo razprostrl

roke nad celim svetom, kakor da bi že bile roke mučeniške, pa bi blagoslavljal, le blagoslavljal... Oj, orjaška ptica, kolikokrat sem

ti zaupal svoje življenje... kolikokrat smo prispeli z razstreljenimi perutnicami... kolikokrat ni bilo mogoče gladko pristati na letališču, bodisi ker nam je zmanjkalo bencina ali se je motor pokvaril, ali radi kakega drugega pogrška, ter smo treščili kje ob kraško kamenje... Ali najstrašnejši so bili boji v zraku... Se še spominjaš?

Predpoldan je bilo. Nad letališčem je sijalo pomladansko solnce. Pred hangerji so stala v vrsti letala in blestela v solncu ko jata belih labudov, ki čakajo, da se vzpnejo. In mi smo čakali z njimi. — Tedaj pozvoni k telefonu: sosedna kompanija, kakih 50 km daleč od nas, prosi eno spremljevalno letalo. Odgovor je bil: dobro, takoj! — Odločen sem bil jaz za polet. Grem k svojemu letalu, pregledam zopet, če je vse v redu, dovolj bencina, dovolj municije, itd. Potem preizkusim pilot motor. — Oblečem se v svojo kožuhovino, vzamem fotografiski aparat, in zbegom!

Dogovorili smo se s sosednjim letalcem, da pride on s svojim letalom nad naše letališče, se spusti tu na višino 500 m, kjer ga hočem jaz počakati, da letimo potem skupno na fronto. On je imel nalogo fotografirati neke točke na fronti. A da more to nemoteno storiti, sem imel biti jaz blizu njega, da pazim, ali se ne približuje nanj kako sovražno bojno letalo.

Dobro, na višini 500 m se sestanejo naša letala, eden drugemu se približamo do kakih 50 m. Opazil sem častnika tam v letalu, — nisem ga prej nikdar videl, in pozneje tudi ne več — opazil, kako je vstal v letalu in mi salutira. Isto storim tudi jaz. Nato sva si zamahnila z roko v pozdrav: njegovo letalo je krenilo proti fronti, moje pa je sledilo kakih 50 do 100 metrov za njim in isto toliko nad njim.

Letimo ob morju, 400 m visoko. Kolikor više smo, toliko tudi varnejši pred streli in bojnimi letali... Nato zavijemo ob Soči navzgor. — Strojna puška stoji popolnoma pripravljena. Gledam naokrog, navzgor, navzdol: vsak čas se morajo prikazati prvi sovražni šrapneli, katere poznamo po sivih oblačkih dima. Njihova eksplozija se namreč ne čuje, radi prevelikega šuma motorja, in oko mora radi tega toliko bolje paziti. In v pričakovanju teh prvih strelcev je človeku najbolj tesno. Tem se letalo ne more umakniti, ker neve, kam bodo prileteli; poznejšim pač, ker strelja sovražnik navadno v isto smer in v isto višini, ki jo pa letalo naenkrat menja. — Ko pridemo na svoj cilj, se spustimo v strmeh pletu, kakor

jastreb na svoj plen, v par sekundah za tisoč metrov nižje. In glej jih, že so tu: z vseh strani nas pozdravljajo Lah! Nad nami, pod nami, levo, desno, povsod sivi oblaki, pomešani s črnimi. Mi, z našima dvema letaloma, se ziblujemo sredi njih.

Sovražnega letala ni opaziti nobenega. Moje se drži vedno drugega letala, ki fotografira. Tudi jaz sem imel s seboj velik fotografski aparat. Ravno sem hotel z njim narisati naš drugi zrakoplov, ki fotografira pod menoj, obenem s kosom jarkov pod njim, — to mi je bilo namreč zapovedano, da s tem pokažem doma, da sem točno vršil svojo nalogo, — ko naenkrat zagledam nekoliko sto metrov više od nas, — paziti in gledati mora pač človek vedno na vse strani, — kako se nam bliža z juga neko letalo. V drugem trenutku že spoznam po njegovi obliki, da je to sovražno bojno letalo najboljše vrste, katerega so se vsi bali, »Nieuport«. To bo torej neenak boj: naša letala so opazovalna, sovražno je samo za boj prirejeno. Predvsem pa je hitrejše in mnogo gibčnejše od naših.

Opozorim pilota z znakom roke, — govor se ne čuje. Bližamo se eden drugemu s skupno brzino kakih 400 km. Vzamem v roke strojno puško. Že je tu, »Nieuport«, kakih 20 do 30 korakov nad in za nami, na levi strani. On strelja s strojno puško name, jaz s svojo nanj. To traja nekoliko sekund, da oddam kakih 50 strelcev. Nato napravi naše letalo strm krog na desno navzdol. S tem je sovražnik izgubil svoj cilj, katerega si mora spet iskati. Med tem letimo mi zopet vodoravno: gledam, kje je Nieuport? Je namreč zeleno pobarvan, in težko ga je spoznati na modrem nebesnem ozadju. Tudi na to moram spomniti, da ko leti zrakoplov v isti višini kakor jaz, ni opaziti od njega ničesar drugega razen dveh črt njegovih kril in v sredi črna pika, motor! — Gledam na vse strani: spodaj od spredaj prihaja in strelja že na nas. — Dam pilotu znak: on postavi naše letalo navpično navzdol, in strelja na Laha s strojno puško, ki je pritrjen na sprednjem delu letala. Par sekund traja to, in naenkrat švignemo eden nad drugim, morda z razdaljo kakega metra, zopet v vodoravno smer. Lah je zavzel spet isto stališče levo zadaj nad nami, kakor je je imel v početku. In potem se je menjal vrtinec za vrtincem, in vse se je ponavljalo — in ponavljalo... Ob vsakem krogu smo izgubili toliko metrov višine. Po preteku kakih 15 minut, morda več, morda manj, — kdo je tistikrat mislil na čas! — pogledam na merilo, in vidim, da smo že padli od več nego 3000 m do pod 1000 m. In v resnici: lepo se razloču-

jejo njive in travniki in pota pod nami. Gledam kje smo: nekje nad Furlanijo. Soča je blizu, in nedaleč severno pod nami je Sveta gora s svetiščem naše Gospe. Ozrl sem se za trenutek tja: Svetogorska Mati božja, pomagaj mi! Roke so mi pešale od napornega držanja strojne puške proti vetru, ki je v zrakoplovu silen. Pilot je popolnoma miren, le roke se mu krčevito oprijemljejo krmila... Naša kakor sovražna artiljerija molči. Utihne namreč takoj, ko se započne boj letal v zraku, — in oči vseh so uprte le v nas — kakšen bo izid?... Za tem se ozrem navzgor: kakih 1000 m nad nami vidim naše drugo letalo sredi dveh Nieuport-jev kakor sredi dveh angelov tmine... Takoj dam pilotu znak, da se dvignemo tja na pomoč. Ali — preden je prešlo par trenutkov, je naše letalo že padalo. Ali je bil motor zadet ali pilot, ne vem. Kraj Soče je ležal kup strtega lesa in žice in platna in železa, in pod kupom dvoje strtih teles...

Zdaj je prišla vrsta name. Obe sovražni letali sta prišle name, in zavzemali po vrsti ista stališča kakor prej eno samo. In vrteli smo se v ožjih in hitrejših krogih, vijugali sempatja, in strojne puške so pevale: tatatatata... Nisem bil vznemirjen, le čelo in lica so gorela in roke so mi pešale — ne morem več vzdržati. Svetogorska Mati božja, pomagaj mi! Pa glej naenkrat zmanjka obeh sovražnih letal. — Ali je bilo katero pogodeno, ali je katero padlo, ne vem. Ali Marija svetogorska, večna hvala, hvala...

Preleteli smo ponovno velik del fronte, ali vse prazno, nobenega letala ni videti. Odleteli smo. Najprej h kompaniji, kateri je pripadalo padlo letalo. Spustim se tam nizko in jim vržem rdečo raketo na njihovo letališče, znamenje, da se njihov letalec ne vrne več...

Ko smo dospeli domov z razstreljenimi perutnicami, s preluknjanim propelerjem, itd. itd., so nam stisnili molče roke v pozdrav. Šteli smo, kolikokrat je bilo zadeto naše letalo, in našeli: kakih petdesetkrat — jaz pa živ in zdrav...

Marija Svetogorska, hvala ti, hvala!

Pa je vse prešlo, — in zdi se mi zdaj, da po dolgem, dolgem času letim domov... Po mnogem boju in viharju, po mnogem dvomu in po mnogi boli — domov... Kako si mi vendar sladka beseda: domov... Daj, daj, leti, ptica, dom samostanski je blizu...

S približno brzino 200 kilometrov mi leti »Feniks«! Hitreje, hitreje, tako počasen se mi zdiš danes, zlati moj Feniks! Glej, kako se igrajo svetli oblaki krog nas, kako lete z

nami kot iskri konji... Ej, solnce, kako si darežljivo danes s svojimi žarki! Ej, veter ti silni, kaj se igraš z mojimi lasmi!...

Toda kje si ti, bela Ljubljana? Oblaki, sami oblaki pod nami! To ni lahka stvar. In sploh, kje smo? Vprašanje! — A pustite me vendar danes ve skrbi, — saj grem v samostan, v samostan, k Bogu svojemu in angelj varih se vozi z mano...

Da, v resnici: morje oblakov pod nami se je naenkrat razredčilo. Sive lise gozda, polja in travnikov so se pojavljale. In tam bela cerkva, s kopico rdečih streh, posajenih krog nje.

Ustavimo malo motor, ponosna ptica skloni glavo, in v velikih kolobarjih se spuščamo navzdol, — skoz odprtino oblakov, — z varnim čustvom da se bližamo ravnini, in ne kakemu nevarnemu gorskemu grebenu.

Iz jasne višine 3000 m pridemo v višini 2000 m v plast sivih megla, ki so trajale skoz 500 m. Preplovemo skoz nje, in končno, v približni višini 1000 m vzravnamo zopet letalo vodoravno, in motor dobi spet polno mero bencina.

Daj, poleti ptica ponosita, glej, tam se že vidi Ljubljana! Par kilometrov, par trenutkov, — in že plovemo nad mestom samim. Ali tu ni več one jasnine, ki smo jo uživali še pred par trenutki tam gor nad oblaki. Iz močvirja, tovarn in hiš se dvigajo neotesani stebri megle in dima, in na njih sloni prav nizko mračno nebo. Črni in modrikasti dimi se valjajo po polju, in pogled je nanj nejasen in neprikupljiv. Drugače bele ceste, se vidijo sedaj kot dolgi, zamazani trakovi, razmetani sempatja.

Ali misliti je treba na pristanje. To je zelo važno vprašanje, — kajti mnogokrat se daleč naokrog ne more najti primeren prostor, ki bi bil dovolj raven, dolg in širok, da pristane na njem letalo. Ali prej sem že znal, da je blizu Ljubljane neko zasilno letališče. To tudi takoj spoznamo po nekolikih letalih, ki stoje na njem.

V kolobarjih se spuščamo vedno nižje k njemu, do višine kakih sto metrov. Pa glej, vse letovišče je polno konj, ki se pasejo na njem. Da, to je bilo v onih dneh, ko uboga živina ni imela svojega gospodarja, in je bila izročena na milo in nemilo prosti naravi. — Spustimo se tiho brez šuma prav nizko do kakih 20 metrov: tedaj zažene pilot s polnim bencinom in seveda — z največjim ropotom — motor, vodeč letalo popolnoma nizko nad konji: Takoj beže vsi preplašeni z letališča na sosedne pašnike. Isti manever ponovimo

v isti smeri še parkrat, in že je prazno letališče. In med mahanjem vojaških čepic v pozdrav, in med klici »nazdar«, pristane »Feniks« kakor orol, ki je pretekel svojo pot in ki gre, da se odpočije. Vsa »vožnja« je trajala kakih 25 minut.

Na letališču so nas obkrožili naši domobranci in nekoliko letalskih častnikov: čestitajo nam k dobro uspelemu poletu. Z veseljem so sprejeli tudi izvrstno letalo.

Meni ni bilo več do vsega tega, moje misli so hitele drugam... Znal sem: jutri — 13. novembra — je praznik sv. Stanislava, patrona tistih, ki jih hrepenenje kliče v samostan, v samostan k dragemu Bogu...

V bližini letališča zasedem vojaški avto in v par trenutkih sem bil sredi častitih očetov Družbe Jezusove v Ljubljani...

Hvala ti, hvala večna, o Gospod, in tebi, Svetogorska Mati božja!...

Velik shod čeških Marijinih družb.

Naš pozdrav.

Iz Prage smo prejeli sledeče naznanilo in povabilo, ki bodi natisnjeno v izvorniku, — saj ga boste razumeli:

Prosíme, abyste v Bogoljubu laskavé (prijazno) oznamili, že Mariánské kongreg. v česko-slov. republice budou mít v e l k y k o n g r e s d n e 14. a 15. a v g u s t a 1921. — Srdečně pozíváme na kongres i bratské kongregacije slovenské. Nebudou-li moci osobně, at' alespon (vendar) v duchu s námi oslavují naši společnou (skupno) nebeskou Matkou. Bylo by dobré, kdybychom někdy mohli pořadat (prirediti) kongres kongreg. všech Slovanů! Pomýšlejme na to.

Prosíme o modlitbu pro naše práce (delo).

Za Ustředi

P. M. Daněk S. J.

redaktor kongr. časop.

Na to pismo smo jim odgovorili takole:

Kongresu češkoslovaških Marijinih družb.

Prejeli smo cenjeno vabilo na Vaš kongres. Zelo nas mika, da bi se ga udeležili. A ni mogoče. Imamo namreč sami v Ljubljani ista dva dneva, 14. in 15. avgusta, shod prednikov in prednic slovenskih Marijinih družb. Ker se torej osebno Vašega kongresa ne moremò udeležiti, Vam v du-

hu podajamo roko ter se radujemo Vašega živahnega pokreta.

V imenu vseh slovenskih Marijinih družb, katerih je nad tisoč, Vaš kongres najiskrenejše pozdravljamo. Želimo Vam, da se krepko krečete, vrlo napredujete in v svojem narodu apostolsko delujete. Iz dna duše nas veseli, ko čujemo in vidimo, da je v češkem narodu poleg ostrega nasprotovanja Cerkvi tudi toliko žive vere, globoke pobožnosti in svete požrtvovalnosti. Člani Marijinih družb med temi gorečniki gotovo niso zadnji. Želimo in prosimo Boga, naj z Marijino pomočjo dobri duh v češkem narodu nadvlada slabega in upamo, da bo po prvem navalu peklenskih sil zacvetela nova pomlad verskega življenja v čeških deželah. Na našem shodu (14. in 15. avgusta) se hočemo Vašega kongresa še posebej spominjati in v omenjeni namen tudi moliti.

Zelo nam ugaja misel, ki ste jo sprožili, misel o skupnem kongresu v vseh slovenskih Marijinih kongregacij. Mesto za ta kongres, menimo, bi bilo najprimernejše Velehrad. Takega kongresa se gotovo udeležimo po večjem zastopstvu. Prosimo, vzemite iniciativo v roke Vi, ki ste bliže Velehradu. Gotovo se bodo radi odzvali

poleg nas Slovencev tudi Hrvatje in Poljaki. Združimo se pod okriljem Marijinim tesno v močno falango v obrambo kraljestva božjega med slovanskimi narodi!

Ali pa smemo upati, da tudi Vas kdaj pozdravimo na slovenskih tleh?

Ako bo mogoče pošljemo navzlic na-

* * *

Nazadnje je bilo vendar mogoče dobiti dva zastopnika naših Marijinih družb, da sta šla osebno pozdravit češke sobrate in sestre. To sta č. g. katehet Franc Bonač in tajnik »Dobrodelnosti«, g. Martin

šemu shodu na Vaš kongres par zastopnikov.

Do svidenja torej bodite nam — v imenu vseh slovenskih družb — po Mariji najiskrenejše pozdravljeni! Z ljubim Sinom Vas blagoslovi Devica Marija!

Osrednje vodstvo M. d. za ljublj. škofijo.

Rebolj. Stroški za tako pot so danes ogromni: za vsakega 3000—4000 K. Prihodnjič nam bosta poročala, kaj sta lepega videla in slišala med Čehi.

Odseki v Marijinih družbah.

Nadalje so naznanjeni sledeči odseki:

Tiskovni: Dobrič, Šentjernej, Sv. Križ pri Litiji, Krško, Ajdovec, Osilnica (manjka naslova), Tržič, Sevnica (naslov!), Sv. Bolfenk v Slov. Goricah (ni sicer posebnega odseka, a za časopisje zelo dobro preskrbljeno), ravnotako Ježica, Pišece, Šmartin pri Kranju, Naklo, Guštanj, Kamnik (naslov!), Sv. Jurij ob Pesnici, Janče, Leskovec, Poljčane, Št. Ilj, Št. Peter v Ljubljani, Šenčur pri Kranju.

Dobrodelni: Šentjernej, Janče, Naklo, Uršulinska v Mekinjah (naslov!), Ajdovec. Odseka nimajo, a vendar delujejo dobrodelno: Tržič, Sevnica, Sv. Bolfenk, Guštanj, Ježica, Leskovec. Št. Peter v Ljubljani, Šenčur (nabira živila za sirotišnico v Kranju).

Treznostni: Šentjernej, Uršulinska v Mekinjah, Pišece, Št. Jurij ob Pesnici, Janče, Leskovec, Kočevje — Marijin dom, Sv. Peter v Ljubljani.

Misijonski: Janče, Št. Jurij ob Pesnici, Naklo, Pišece, Uršulinska v Mekinjah, (Sv. Bolfenk), Leskovec, Št. Ilj, Po-

ljane, Stari trg pri Ložu, Št. Peter v Ljubljani.

Drugi odseki se vzamejo na znanje, ne da bi se objavljali.

Skrbite pa zdaj, da odseki ne bodo samo po imenu, ampak da bodo res živahno delali za namene, za katere so ustanovljeni. Posamezni odseki bodo dobili od osrednjega vodstva posebna navodila in prosimo, da se boste po njih ravnali.

Kaj pa še ostale družbe?

* * *

Poročilo o shodu prednikov in prednic dne 14. in 15. avgusta prinese šele prihodnja številka, ker je bila ta številka končana že pred 14. avgustom.

* * *

Opozarjamo Marijine družbe, da pred Novim letom izide »Marijin misijonski kalendar«, ki bo prinesel tudi izkaz Marijinih družb — za letos samo ljubljanske škofije. Prihodnja leta pa želimo objaviti izkaz vseh slovenskih Marijinih družb. — Prosimo vse družbe, da ga bodo dobrohotno sprejeli.

Iz zasedenega ozemlja.

I.

Vsem blagim dekletom v zasedenem ozemlju.

Dekleta! Gotovo berete »Goriško Stražo« in »Edinost«. O čem pa pišeta oba lista?

O vsem potrebnem in koristnem. Tudi o stvareh, ki vsaj vas malo ali celo nič ne zanimajo.

Ali berete tudi dopise in domače vesti?

O seveda! In te še najraje, posebno če poročajo kaj iz našega kraja ali iz bližnje okolice.

No, kakšne pa so te vesti? O čem pišete?

Razno. Največkrat pa polnijo te predale o poživljanju društev, pevskih in tamburaških zborov; o ustanavljanju dramskih in telovadnih odsekov, ki se večkrat srečajo vsi skupaj na dobro uspešnih prireditvah in veselicah. Seveda sodeluje povečini povsod tudi dekleta in zelo pohvalno se omenjajo njih častni nastopi, narocna noša in drugo.

Gotovo je tudi, da vsi zelo radi in z veseljem beremo taka poročila, ki pričajo, da je naša mladina še željna pouka in napredka. Lepo je, da se izobrazuje in bo znala tako braniti svoj jezik ter svojo kulturo. Posebno se še veselimo na novo poživljenih katoliških društev, ki gojijo ob enem ljubezen do cerkve in do naroda ter se borijo proti vsej nemoralnosti, kakor sili na dan pri plesih, ponočevanju, spačeni noši in drugod.

Toda, blaga dekleta, neke vrste poročila pa so vendar popolnoma izostala iz naših listov. A pred vojsko smo jih imeli pa še veliko in lepih od vseh krajev.

Ali ste že uganile, katera?

Če niste, vam pa jaz povem, ker vem, da ste radovedne. Mislim ona poročila, ki bi pisala samo o vas, samo o dekliških prireditvah kot takih, ki bi se pečala samo z vami. Pred vojsko smo bili namreč tudi tega vajeni. To je bilo tedaj, ko so naliki sedanjim izobraževalnim društvom širom naše Primorske in Notranjske tel. novale med seboj tudi dekliške organizacije, ko so cvetele povsod naše Marijine družbe.

Koliko lepih reči nam je vedel tedaj poročati o dekletih »Novi Čas« in »Bogoljub«!

In sedaj?

Molči »Goriška Straža«, molči »Bogoljub«... Pa ali vam ni nič dolgčas po takih poročilih?

Mogoče pa so se uredniki spuntali zoper vas?

Blaga dekleta! Jaz dobro poznam gospe urednike in vem, da bi radi in z največjim veseljem prinašali v svojih listih tudi take notice; — zlasti tistemu v Ljubljani pri Bogoljubu je hudo dolgčas po naših marijinih družbah. Ali niste brale, kako želi, da bi mu kaj poročale o svojem gibanju in napredovanju?

No, ali mislite sedaj kaj na to? Ali ste se pri vas že kaj pomenili, kako boste zopet obnovili in poživili Marijino družbo in vrtec?

Kaj vam pravi pogled na vašo osirotelo zastavo, ki ste jo nekdanj tako ljubile in se je oklepale? Kje stoji sedaj? Kdo jo nosi pri procesijah? In tisti napisi na trakovih, ali niso postali naravnost laž, odkar stoji zastava brez armade, po kateri se z žalostnim srcem ozira skrbni voditelj?

In svetinje, diplome, družbeni molitveniki, kje je sedaj vse to založeno?

In družbeni altar — nekdanj poln cvetja, zakaj je sedaj tako prazen? In božji hram, nekdanj poln petja, zakaj je danes tako tih in nem?

Kje so tista Mariji tako vdana dekliška srca, ki so v velikem krogu obdajale Nje zastavo in altar? Kje tiste čiste mladostne oči, ki so Ji pobožno zrle v obraz? Kje mogočna pesem, ki je polnila hišo božjo posebno ob Marijinih dnevih in mesečnih shodih?

Blaga dekleta! Kako lepi, kako mili spomini! Nekdanj — in sedaj?

Pa pravijo, da človek mora živeti ob spominih šele na stara leta, tedaj ko nima in ne more več imeti tega, kar bi ga veselilo kot nekdanj v mladih dneh. Spomini so za starost.

Ve pa niste še stare, da bi morale misliti le na to, kar je bilo; ve si še vsak čas lahko ustvarite lepoto mladih dni.

Ali hočete?

Blaga dekleta! Vaša čast in vaša sreča vas kliče zopet pod Marijino zastavo. Smo še vedno Marijin narod, četudi so postavili neke planke sredi nas. Kjer žive Slovenci, tam mora živeti tudi ljubezen do Marije. Tako je bilo do sedaj, tako mora ostati poslej. Marijinega imena se ne smemo sramovati, kjerkoli smo.

Zato na noge! Poživimo povsod zopet naše Marijine družbe! Zanesimo pa v nje vso ljubezen in gorečnost kakor ob začetku! Kolikor duhovnij — toliko Marijinih družb! Zopet naj povsod veselo zavihra Marijina zastava, na dekliških prsih se zopet pokaži najlepši kinč: Marijina svetinja! Na noge, dekleta! Marija vas kliče.

Blage mladenke! Danes sem jaz tole napisal; seveda najprej in v prvi vrsti za vas, ker bi tako rad videl, da bi pod Marijinim varstvom, ob Marijini roki srečno hodile po poti vaše mladosti skozi viharna leta in zapeljivosti sedanjega spačenega sveta. Hotel sem pa tudi povedati vsem, ki so tam za gorami in ravno sedaj tako pridno poživljajo Marijine družbe, da nismo tudi tukaj še pozabili nanje.

Še več! Ker imamo pri nas mnogo bolj težke razmere, jih obenem prosim, naj bi našo zadevo v molitvi priporočali »Mariji Pomagaj« in pa Svetogorski Kraljici, ki jo imajo še v svoji sredi.

Za prihodnjic pa pričakujemo, da boste že same poročale »Bogoljubu«, kako ste kaj pridne in kako se gibljete? Kaj poroče drugače naša Svetogorska Kraljica, ko se vrne med nas, pa najde le razvaline na Sv. Gori in v dušah?

Dekleta! Ve ne smete odreči Mariji tega veselja, da vas najde takrat lepo in vdano zbrane pod svojo zastavo. Skrbeti morate, da Ji bo ljub pogled, s katerim bo zrla na velika krdela srčno vdanih Ji hčera. In tedaj?

Razodenem vam skrivnost — že izdano lani v »Mladiki« — tedaj pa se pojdemo skupno poklonit svoji Materi na Skalnicu, da Ji na stopnjicah njenega oltarja zopet obljubimo udanost in zvestobo. Tam zberemo vse naše družbe, tam razvijemo vse naše zastave, tam združimo vsa grla v eno samo pesem, v močoven slavospev Mariji. Ali boste tedaj tudi ve zraven?

Upamo in pričakujemo. Zato pa že sedaj prisrčno pozdravljene vse, ki ste blagega srca!

L. C.

II.

Začrtje na Krasu.

Dragi »Bogoljub«! Kako smo se te zveselili, ko smo te po tolikem času ločitev zopet zagledali! Od okupacije sem smo bili odrezani od sveta, vsak časopis iz Ljubljane je bil redkost in četudi je bil star več tednov, je šel od rok do rok — ampak

pri zaprtih vratih. Tako se nam je godilo v času — splošne svobode. Kar je pa veljalo za politične časopise, to je veljalo tudi za »Bogoljuba«. Ljudje so pač čez mejo nosili tobak in drugo, pred časopisi pa so imeli nek poseben strah. »Bogoljub« je bil pa kljub vsej sedanji skromnosti prevelik, da bi se skrnil recimo v čevlje, klobuk, nedrije itd. Zdaj par tednov je za časopisje svobodna pot, seveda neredno. Za zavitke, denarne pošiljatve smo — pri starem. Človek ne more poslati ne denarja, ne zavoja v Ljubljano, ložje v — Ameriko. Ta mora nas tlačiti že dve leti.

Zdaj pa nazaj k »Bogoljubu«! Izvrsten je! To je splošna sodba. Zdi se mi, da je Marijina družba brez »Bogoljuba« kakor človek, ki nima srca. Živa beseda res gine in prešine, pa se le rada pozabi, tiskana pa ostane. In naše ljudstvo tako rado bere! Od Mohorjevih knjig, četudi so plačane, že ne vemo tri leta. Škoda jih je. Vse knjige, ki smo jih imeli, so že stokrat izposojene in vse raztrgane in izgubljene. Oh, kako daleč naprej smo mi pred — našimi sedanjimi gospodarji! Lahko rečem, da tako nezavednega in mlačnega naroda v verskih zadevah pa tudi v drugih še nisem videl. Bili so tukaj vojaki različnih narodnosti kakor povsod in razen enih, lahko rečem, so dajali ljudstvu vsi lep zgled. Tudi Mažari. Kar grmelo je po cerkvi, ko so peli svoje pesmi. In štajerski Slovenci? Bilo jih je 1200 en dan pri sv. obhajilu, — čez par dni so skoro vsi padli... Pa o tem čostil!

Kaj pa dekleta? In za to gre. Kakor povsod: nekaj plevela je povsod, toda v splošnem: dobro. (Hvalo Bogu! Ur.) Dokler bo naše ljudstvo še izpolnjevalo svoje verske dolžnosti in dekleta mesečno prejemale svete zakramente, toliko časa se nam ni treba bati za našo mladino ne v verskem, ne v narodnem oziru. Ene nevarnosti se pa bojim: Naš narod je nadarjen, hitro se priučiti tujega jezika; to je za nas častno, toda — nevarno. Lah ni za to zmožen. Je prelen in sedaj — preoblasten. Pri njem je trma, da načeloma ne bo govoril drugače kakor laško. Naše ljudstvo se pa tako rado ukloni. Bojim se le tega, da se bo ljudstvo temu privadilo in čez par let?... Obupati ni treba! Dokler imamo še polno cerkev in slovensko službo božjo, je dobro. Kaj nam bodočnost prinese, tega ne vemo. Naša nesreča bi bila, ko bi prišli pod — Trst. Posledice bi bile neizmerne.

Končam. Dragi »Bogoljub«! Drži moško, neizprosno svojo katoliško Marijino zastavo pokonci in pojdi v nešteti iztisih med naše težko obiskovano ljudstvo, da rešiš, kar se rešiti da! (Prav zelo želim zahajati med vas »v nešteti iztisih«. Duhovnih vezi med nami ne sme pretrgati nobena ograja. Le pripravite mi, prijatelji moji, pot v vašo zemljo, vaše hiše! Pa še večkrat se mi oglasite! Da ste mi zdravi, stari in novi prijatelji moji! »Bogoljub«.)

III.

Dragi gospod urednik!

Ker sem šele malo dni v zasedenem ozemlju, Vam ne morem še poslati izvestnejšega poročila o delovanju Marijinih družb v tukajšnjem ozemlju. Veliko družb

je zaspalo; mnogo je družb, ki životarijo, te bo treba vzbuditi; veliko jih je pa, ki naravnost vzorno delujejo. Ne mislim le na Trst, kjer so pokazale družbenice naravnost prvi krščanski ogenj, temveč tudi po deželi so premnože lahko vzor onim v Jugoslaviji.

Črniška dekanija ima redno letno veliko zborovanje vseh družb, letos bo v Batujah.

Tudi se misli na posebno dekanijsko konferenco, ki bo poživila etiam in sacerdotibus spiritum Marianum.

»Bogoljuba« prebirajo tu družbenice z veliko vnemo. Vdane pozdrave!

Jan. Semič, kaplan.

Hvala Vam lepa za prijazno sporočilo! Ur.

Lastnosti prednika.

Dober, sposoben prednik je zlata vreden. Nele, ker je najboljša opora in oomoč voditelju, ampak ker bodi vsem članom v zgled gorečnosti za prospah družbe. Te-le lastnosti ga predvsem dičijo:

1. V svojem zasebnem življenju mora biti neoporečen. Ker naj Marijina družba v svajem bistvu predstavlja izbrano četo dobrih, da najboljših, je predvsem: predniku potrebno v vsakem oziru neoporečno versko življenje.

2. Prednik mora biti za družbo zavzet z vso dušo; mora ji vsak čas posvetiti vse zmožnosti in vso ljubezen. Kdor meni, da ne bo našel časa, da bi se mogel posvetiti delu in nalogam družbe, naj tega mesta nikdar ne prevzame.

3. Prednik bodi z voditeljem eno srce in ena duša. Bog varuj, da bi voditelju napravljial težave, mu nasprotoval in hodil svoja pota; temveč pazi naj, da odstrani voditelju vse morebitne ovire, varuje njegov ugled, brani njegove naredbe in jih tudi izvršuje.

4. Lepa lastnost je poštena odkritost in iskrenost nasproti voditelju. O vseh važnejših dogodkih v družbi naj ga obvešča. Skrivni naklepi in dogovori za hrbtom voditeljevim ne vodijo nikdar k do-

bremu: največkrat pripravijo razdejanje in prepire v družbo. Edinost z voditeljem mu bodi prva dolžnost.

5. V občevanju s člani mora imeti dar prijazne, ljubeznive skromnosti. Pri vsej odločnosti za izvrševanje pravil mora vendar odsevati ponižnost in krotkost. Zadirčnost, odurnost, zbadanje v opazkah ga store popolno nesposobnega za to mesto, ki naj je preveva ljubezen.

6. Ljubezen se mora raztezati enako na vse člane, kakor zahteva tudi pravičnost. Ljubljenci in dobri prijatelji v družbi ne smejo imeti prednosti.

7. Pri vseh slovesnostih naj prednik obrača posebno pozornost na zunanji red. Na njem je, da se izvrše vse potrebne priprave za sprejem. Tudi naj modro nadzira delo posameznih služb, da se pravilno in v redu vrše.

Sploh mu bodi naloga in goreče prizadevanje podpirati voditelja v njegovi službi uspešno, modro, ljubeznivo. Tako mu odvzame marsikako skrb in prihrani mnogotero bridko uro. Njegovo plačilo bo: spoštovanje in ljubezen voditeljeva, spoštovanje in ljubezen družbenikov, predvsem pa poseben blagoslov Matere božje.

B.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Solčna in senčna stran. Pravijo, kako slabo je na Čehoslovaškem v verskem oziru; toda slabo takoj vidimo, dobro pa radi prezremo. Res je, da je sokolstvo na Češkem napravilo ogromno škodo v verskonravnem oziru, a tudi katoličani se gibljejo in skušajo krepko zaježiti nevarno povodenj framasonsko-sokolskega valovja. Čehoslovaški »Orel« šteje že nad 100.000 članov; društvo katoliškega učiteljstva pa ima nad 1500 oseb. Tudi železničarji so združeni v močni katol. skupini; študirani ljudje pa se zbirajo v društvu »Unio«, ki je posebno gibčno v središču liberalizma — v zlati Pragi. — Pritisk rodi odpor! — »Katol. ljudska stranka« je priredila 12. junija t. l. skupno ljudsko romanje k Materi božji na »Sveto goro« pri Pribramu. Navzočih je bilo nad 50.000 udeležencev. — Od 3.—5. jul. so zborovali v Pragi katol. dijaki in inteligenti; to zborovanje je počastil osebno tudi ljubljanski vladika knezoškof dr. A. B. Jeglič. — Dne 5. junija so se posvetile presvetemu Srcu Jezusovemu ženske katol. organizacije. Pri tej priliki so imele zastopnice v cerkvi sv. Ignacija v Pragi skupno sv. obhajilo, ki se ga je udeležilo okrog 2000 gospej in gospodičen. — Dne 14. in 15. avgusta bo pa v Brnu velik kongres Marijinih družb za vso Čehoslovaško republiko: To zborovanje bo hkrati manifestacija ljubezni češkega naroda do nebeške Kraljice.

Darovi sv. očeta Benedikta XV. Za novo cerkev v Lincu je podaril papež zopet 100.000 lir. Za Kanisijevo ustanovo, (ki ima namen podpirati vzgojo duhovskih kandidatov) na Dunaju, 25.000 lir. Potrebnim visokošolcem je naklonil sv. oče po monakovski nuncijaturi 50.000 lir. Belemu križu na Irskem je nakazal dar 200.000 lir.

Srca Jezusovega vseučilišče v Milanu bo otvorjeno že prihodnjoo jesen. Velikanske vsote, ki so potrebne, so že skupaj; poslojpe v ta namen se naglo prireja. Neka bogata mati je darovala za to katoliško visoko šolo vso zlatino, ker je njen edini sin na vseučilišču brez Boga izgubil vero. S tem je hotela pripomoči, da bi druge matere ne doživele te žalosti in nestrče.

Prvi indijski škof. V Indiji je prvič postal škof indijski rojak Franc Vazapilly, ter je nastavljen kot apostolski vikar v mestu Trichur. Novi škof je rojen v Indiji kot sin odlične katoliške družine.

Narodni praznik. 8. maja so po vsi Franciji slovesno praznovali spomin narodne junakinje sv. Ivan de Arc, Device Orleanske. V Orleanu je bil kot papežev zastopnik navzoč pri slavnosti kardinal Granito di Belmonte. Hkrati s cerkveno slovesnostjo je državna oblast v zvezi z mestno občino v Orleanu priredila pred spomenikom device Orleanske veliko svečanost, pri kateri so mimo spomenika korakala vsa športna društva in vse vojaštvo ondotne posadke.

Do poklica. Princ Jurij Bavarski, najstarejši sin princa Leopolda, vnuk cesarja Franca Jožefa, je imel nedavno v Inomostu novo mašo. V vojski je bil major, zdaj pa bo živel v samostanu Eital kot benediktinski redovnik.

Po domovini.

700 letnica tretjega reda se je proslavila v Ljubljani 24. julija z izredno slovesno službo božjo v frančiškanski cerkvi. Pontifikalno sv. mašo je imel milostlivi g. knezoškof dr. A. B. Jeglič, primeren slavnostni govor pa kanonik dr. Opeka. Poleg cerkvene slavnosti je priredilo vodstvo III. reda veliko poučno zborovanje v veliki dvorani hotela Union. V Mariboru so imeli podobno slavnost 14. in 15. avgusta. Istotako v Zagrebu. O vsem tem obširnejše poročila »Cvetje«.

Na bogoslovnem oddelku ljubljanskega vseučilišča so imenovani: dr. M. Slavič in dr. Fr. Lukman kot redna profesorja, Dr. J. Fabijan kot docent.

Petdesetletnica mašništva je praznoval v Mali Loki, župnika Ivan 21. julija vlč. g. A. Verbajs, župnik v pokoju. Cerkvene slovesnosti se je udeležilo veliko število dobrega in vernega ljudstva. Slavnostni govor je imel prof. L. Arh.

Za duhovnega svétnika je imenovan g. Jožef Volc, župnik na Rovih in urednik listov »Vrtca« in »Angelčka«. Častitamo! **Duhovniške zadeve** v ljubljanski škofiji: Premeščen je Karel Zajc, ekspozit v Ma-

tenji vasi, za kaplana v Cerknico; nameščen je J. Hostnik za kaplana v Preddvoru. — V pokoj je stopil k. svetnik J. Laznik, župnik v Slavini. — V red cistercijanov v Stični je vstopil g. A. Vadnjal, kaplan v Cerkljah pri Krškem.

Letošnji novomašniki v ljubljanski škofiji: Dne 10. julija so prejeli naslednji gospodje red mašniškega posvečenja: P. Žiga Ahčin, Janez Ahčin — Domžale; Kr. Cuderman — Tržič; Franc Kek — Trebnje; Franc Kirar — Škocijan pri Mokronogu; Jožef Lovšin — Nova štifta; P. Krizostom Sekovanič — Bled; Janko Žagar — Hrenovice; Franc Koretič — Slinovce pri Kostanjevici; Jožef Košiček — Žužemberk; Ivan Veider — Mengeš; Al. Štrukelj — Št. Vid n. Cerknico; P. Odilo Hajnšek — Zibika (Štajer.); P. Rupert Suhač — št. Jurij ob Ščavnici.

Smrtna kosa. Dne 25. julija so pokopali v Preski bivšega novomeškega profesorja in kateheta dr. Jožefa Marinko. Umril je po dolgem bolehanju v 74. letu starosti. Kot gimnazijski profesor se je mnogo trudil in žrtvoval tudi za katol. društvo rokodelskih pomočnikov, kateremu je skupno z drugimi dobrotniki zgradil tudi lasten dom. Ko je stopil v pokoj, je še z veliko vnemo opravljal in oskrboval župnijo v Mavčičah. Trudil se je za šolo, za društveno življenje, bil je vnet za cerkvene družbe in ustanove, kakor tudi za vnanje misijone. Zadnje štiri leta je bolehal in se pripravljaj na smrt, ki ga je našla lepo pripravljeneega. Pogrebne molitve in obrede je opravil prevzvišeni knezoškof ljubljanski dr. A. B. Jeglič, kot pokojnikov sošolec, ob številni asistenci gg. duhovnikov. Ob grobu je imel rajnemu v slovo ganljiv poslovični govor bivši ravnatelj novomeške gimnazije dr. Fr. Detela. — Na sv. Ane dan je umrl od kapi zadet g. Engelbert Brlan, župnik v Zagradcu. Bil je prejšnjo nedeljo na novi maši v Žužemberku, kjer mu je med sv. opravilom prišlo slabo. Pokojni je bil kot delaven in ljubezniv duhovnik obče spoštovan. — Dne 2. avgusta se je preselil v večnost župnik g. Fr. Krek na Vranji peči pri Kamniku. Pokojni je bil dalekoznan po svoji šegavosti. Tudi marsikatero pesmico je zložil ter delal verze za kratek čas. — V Železnikih na svojem domu je umrl bivši kaplan podzemeljski g. Josip Logar ml. Podrla ga je sušica v cvetu let. Mir dušam!

Nova cerkev sv. Jožefa (pri jezuitih) v Ljubljani stoji že iz predvojne dobe — na zunanaj, na znotraj prazna in brez vsega potrebnega. Med vojno so jo uporabljali za skladišče zdaj je pa vendarle upati, da se bo po-

časi izročila svojemu namenu, ako bo dovolj dobrotnikov in častilcev sv. Jožefa, ki bodo delo pospešili. Poškodovanja so zdaj popravljena, in jeli so z tlakovanjem. Posebnost te nove cerkve bo centralna kurjava; priprave za to so kupljene že pred vojno. Cerkevno predstojništvo se priporoča za obilne darove.

60leten prvoobhajanec. Na Alojzijevo je prvič pristopil k sv. obhajilu v frančiškanski cerkvi v Kamniku od rojstva gluhonemi Janez Verlinšek iz Podgorja pri Kamniku. Rojen dne 9. junija 1861 je bil revež do lanske jeseni v duhovnem oziru skoro popolnoma zanemarjen. Izza prvih državnozbornskih volitev pa se je začel zanj zanimati katehet-frančiškan v Kamniku. Kmalu je ta zaznal, da gluhonemi Janez še ni bil pri sv. obhajilu. Ker je Verlinšek po svojem poklicu priden čevljar in opravlja tudi druga kmetska dela, je to dalu patru-katehetu upanje, da ga bo morda le mogel pripraviti na prejemanje sv. zakramentov; lotil se je pouka. Pripravljaj ga je kar mogoče nazorno — s slikami. Šlo je. V kratkem času je naš priletan učenec vse razumel o presv. Rešnjem Telesu; kakor sicer že poprej, tako je posebno odslej hodil redno k sv. maši, molil — seveda po svoje — zjutraj, opoldne in zvečer, ravno tako pred jedjo in po jedi. In dne 21. junija t. l. je bil stari, ali še čudovito dobro ohranjeni učenec toliko zrel, da je mogel ta dan v sredi drugih učenčkov pristopiti prvič k sv. obhajilu. O kako je bil vesel na Alojzijev dan! V samostanu je dobil zajutrek in po zajutreku je tekel kakor otrok okoli, stiskajoč vsakemu, do kogar je prišel, radostno roke. Za spomin pa je prejel posebno veliko, lepo sliko, izredno odliko za pozno, a ne prepozno prvo sv. obhajilo.

Veržej. Praznik Marije Pomočnice v Marijanišču 22. maja. Res, dan posebne Marijine slave je bil, ko so Salezijanci tukajšnjega zavoda obhajali svoj glavni praznik, sisajno, da ljudje ne pomnijo takšnega. Že na predvečer so prihajali romarji trumoma iz oddaljenih krajev Prekmurja in drugod. Zavod je bil ves v zastavah, prostorno dvorišče, drugekratni igrišče dečkov, sedaj vse v zelenju in vencih. Drugi dan od ranega jutra prostorna kapela vedno polna pobožnih vernikov, spovednice oblegane. Sv. maše od pete ure naprej v kapeli; ob pol sedmih za gojence, ob devetih za oratorijance. Ob 10. uri slovesna služba božja pred krasno ozaljšanim oltarjem na prostem. Slavnostni govor o Mariji Pomočnici je imel vlč. g. Weixel, župnik iz Križevcev, slovesno sv. mašo vlč. g. zlato-mašnik D. Meško iz Kapele. — Popoldne ob dveh letni shod sotrudništva, pri katerem je

vlač. g. ravnatelj dr. Volčič, vodja sotrudništva, govoril o Don Bosku in njegovem delu, ki je delo Marijino. Marija Pomočnica sama se je vzgojila Don Boska in njegove sinove. Zato se pravi, pomagati salezijanskemu delovanju, pomagati Mariji pri rešitvi duš. — Nato se je razvila veličastna procesija s kipom Marije Pomočnice. Najprej so šli ljudskošolski otroci s svojim učiteljstvom, za njimi nenavadno veliko število mož, nato belooblečene šolske deklice, dalje Marijin vrtec in Dekliška zveza iz Veržeja, potem ljutomerska Mar. družba, salezijanski gojenci-telovadci, mali kler, duhovščina z vlač. g. dekanom iz Ljutomera, ki je vodil procesijo. Za duhovščino kip Marije Pomočnice, pred katerim sta dva dečka potresala cvetlice in nato dolga vrsta belooblečenih Marijinih družbenic s snežnobelimi pajčolani iz Belotinc (Prekmurje), ki so se letos prvič udeležile skupno te procesije v svoji za Marijine družbe tako značilni opravi. Tem je sledila skoro nepregledna množica pobožnega ženstva, moleč in pojoč Marijine pesmi. Ob sklepu blagoslov z Najsvetejšim in nato so še domači gojenci-telovadci ob spremljevanju godbe proizvajali več lepih in težkih vaj. — Da. 22. maj je pokazal, da je naše ljudstvo še globoko verno, da je naš narod Marijin in da takega naroda Bog ne bo pustil propasti.

Veržej, Praznik presv. Srca Jezusovega v Marijanišču. Lep in ljubezniv je bil, poln veselja in sladke tolažbe za vse udeležence. Dan sreče za salezijance in njih gojence, ki so ta dan obnovili slovesno prisego zvestobe njemu, ki je kralj in središče vseh src. Srečen tudi za vse, ki so v tolikem številu prihiteli od blizu in daleč, da pokažejo svojo vdanost božjemu Srcu, katero so od pete ure zjutraj do druge ure popoldne neprestano molili izpostavljeni na oltarju v krasno ozaljšani kapeli. Prva sv. maša je bila ob 5. uri. Nato je vlač. g. ravnatelj v vnesenih besedah govoril: »Kaj nam koristi pobožnost do presv. Srca Jezusovega?« Sledile so druge sv. maše, ob 7. uri za gojence s skupnim sv. obhajilom, ob 9. uri za oratorijance na prostem. Ob pol 10. uri je slavnostni govornik vlač. g. župnik Gomilšek z njemu lastno prepričevalnostjo govoril o obljubah presv. Srca Jezusovega. Nato slovesna sv. maša radi velike množice ljudstva istotako zunaj na prostem. V kapeli pa so ves čas razen drugih pobožnih molilcev delale ljubelemu Jezusu častno stražo belo oblečena dekleta, vrle sotrudnice. — Popoldne ob 2. je isti slavnostni govornik vlač. g. F. Gomilšek prebivalcem zavoda kakor tudi nebrojni množici ljudstva govoril o velikanskem pomenu posvetitve družin presv. Srcu Jezusovemu. Z veli-

kimi težkočami so se morali salezijanci boriti minulo leto; a božje Srce je na poseben očividen način odstranilo vse ovire. Posebni njegovi pomoči pripisujejo svoje uspehe. — Najlepši trenutki pa so bili, ko je vsa marijaniška družina, predstojniki in gojenci, obnovila svojo posvetitev Srcu Jezusovemu. Nato se je razvila krasna procesija z Najsvetejšim in kipom presv. Srca Jezusovega, s katero se je zaključila ginljiva slovesnost, ki naj bi našla s posvetitvijo družin božjemu Srcu na lepem Murškem polju mnogo posnemovalcev. Živelo Srce Jezusovo!

Marijine družbe.

Kongregacija Marije Pomočnice za gospe v Ljubljani pri sv. Jožefu. V šolskem letu 1920/21 je štela kongregacija 70 članic in 8 kandidatinj. Duhovnih vaj od 21. do 26. febr. so se udeležile ne le družbenice, ampak tudi druge gospe v lepem številu. Poleg pevskega in misijonskega odseka se je ustanovil evharistični odsek. Ugotovilo se je, da prejema jo mesečno gospe do 400 sv. obhajil. Korporativno smo se udeležile procesije sv. R. Telesa v stolnici. Vsak prvi petek popoldne so imele družbenice skupno molitveno uro. — Za vsako umrlo družbenico zmoli vsaka živa družbenica v teku enega tedna en rožni venec. — Družbin reden shod je bil vsak teden izvzemši prvi teden v mesecu. — Mnogo družbenic nabira iz lastnega nagiba v prijateljskih krogih prispevke za novo cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. — Pravtako so same uvedle v kongregaciji članarino (najmanj 1 krono mesečno), s katero se pokrivajo razni izdatki. Vsakoletni denarni prebitek se naloži v hranilnici za nabavo lastne zastave. Kongregacija je poskrbela vabila k duhovnim vajam in k dvem gledališkim predstavam v uršulinskem samostanu. — V gostoljubnem Marijanišču so se družbenice letos dvakrat sešle v svrhu medsebojnega sestrškega zblizanja in dogovora. — Koncem šol. leta je bila na Rožniku sv. maša s skupnim sv. obhajilom, nato zajutrek pod Rožnikom.

Kongregacija Marijinega varstva pri sv. Jožefu v Ljubljani. Slovesen sprejem slovenskih učiteljic v to novoustanovljeno družbo se je zvršil v škofijski kapelici 25. marca 1919. Čč. oo. jezuiti so dali naši kongregaciji na razpolago svojo kongregacijsko kapelico kamor smo prišle prvič 4. oktobra lanskega leta. Tu se vrše vsak pondeljek, razen prvega v mesecu, ob 6. uri zvečer shodi, vsako tretjo nedeljo v mesecu pa ob ob pol 7. uri zjutraj skupno sv. obhajilo pod vodstvom preč. g. rektorja p. V. Kopatina.

21. novembra 1920 je obhajala kongregacija (Marijino Darovanje) svoj glavni praznik, dne 23. januarja 1921 pa so bile sprejete tri nove članice — učiteljice. Vsi sestanki so bili obiskovani redno in z največjim veseljem. Pridno delujejo evharistični, pevski, bosenški, olupševalni in časnikarski odsek. Kongregantkinje prispevajo po svojih močeh z denarjem ali drugimi sredstvi za razne dobre namene. Navzoče so bile na binkoštno nedeljo popoldne pri blagoslovu in proslavi nove zastave stolne kongregacije, udeležile so se pa istotam tudi procesije sv. Rešnjega Telesa. Prvi petek, na praznik presv. Srca Jezusovega, so se razvrstile k celodnevemu češčenju pri sv. Jožefu. Mnoge družbenke so članice »Krščanske ženske zveze«, sploh je naš cilj, da sodelujemo, če le mogoče, tudi dejansko pri krščansko prosvetnem delu. Magistralat se redno udeležuje mesečnih sestankov ljubljanskih Marijinih družb v Jugoslovanski tiskarni. Za dobo šolskih počitnic prenehajo shodi, a koncem avgusta se vrše duhovne vaje pri čč. materah uršulinkah, da se nanovo poživijo ljubezen do naše nebeške Matere.

Marijina kongregacija za gospodične pri oo. jezuitih v Ljubljani šteje 37 družbenic, malone vse so naročene na »Bogoljub«. Navadnih shodov je bilo v šolskem letu 1920/21 24, slovesen shod je bil 8. decembra 1920 in 1 izven-cerkveni shod. Odseki so trije: misijonski, tiskovni in evharistični. Skupno sv. obhajilo je bilo vsak mesec, vrh tega še 8. decembra, 2. februarja in 21. junija. Privatno prejema sv. zakramente dvakrat mesečno 6 družbenic, dnevno pa 14 družbenic.

Dijaške kongregacije pri oo. jezuitih v Ljubljani 1920/21 so bile razdeljene z ozirom na različne učne zavode in na starost na šest različnih kongregacij. Kongregantov je 170. Shode je imela vsaka kongregacija sleherni teden, skupno obhajilo pa vsako prvo nedeljo v mescu. Na novo je bilo sprejetih ob sklepu šolskega leta 49 kongregantov. — Gojili smo posebno evharistični odsek v pospešitev pogostega sv. obhajila, in pa misijonski odsek. — Da se nudi dijakom priložnost za izobrazbo duha in srca, se je ustanovila akademija. Člani so se sestajali vsak mesec enkrat in se urili v literarnih in govorniških poskusih. Priredili smo tudi slovesnejše akademije, tako n. pr. k prazniku varstva sv. Jožefa, pri sprejemu novih članov v kongregacijo. Vsak teden so se delile knjige iz kongregacijske knjižnice, istotam je bilo dijakom vedno na razpolago sedem časopisov. Za zabavo je bilo poskrbljeno, kolikor so razmere dopuščale, z različnimi igra-

mi. Ob sv. Miklavžu smo praznovali Miklavžev večer z darili, priredili ob pustu srečolov za nižješolce in na početku leta malo južino. Da se poživijo med nami kongregacijska ideja, smo izdajali kongregacijski list »Ogenj«, katerega so pisali, urejevali in tiskali sami kongregantisti. Dasi skromen v svoji obliki in poskusih, našel je vesel sprejem in odmev tudi v dijaških kongregacijah izven Ljubljane. — Šolsko leto smo hoteli zaključiti s šestnedeljsko pobožnostjo na čast sv. Alojziju. V to svrhu smo se zbrali skozi šest nedelj vsako nedeljo javno v jezuitski kapelici k skupnemu obhajilu. Pri sv. maši so peli kongregantisti, v kratkem nagovoru pred sv. obhajilom nas je pa voditelj bodril, da po vzgladu sv. Alojzija v mladih letih postavimo temelj svoji bodoči delavnosti in sreči. — Zaključili smo to šolsko leto z veselo južino na vrtu, kjer smo se poslovili s trdnim sklepom, da se zopet vrnemo z novim šolskim letom v okrilje kongregacije in z nado, da se bo v bodoče vedno bolj razvijala in cvetela. — Čast vrlim mladeničem in božje plačilo dobrotnikom!

Iz Slovenskih goric. Globoko v spominu nam bode ostal 24. maj. Na prizadevanje župnika Evalda Vračko iz znane obmejne župnije St. Ilj v Slov. goricah se je vršilo na visokem in lepem obmejnem griču Marije Snežnice na Velki veliko zborovanje deklških Marijinih družb iz jareninske dekanije. V prelepi cerkvi Marije Snežne je bila slovesna služba božja s pridigo. Po slovesnosti v cerkvi se je vršilo zborovanje deklet zunaj cerkve na tem lepem griču, raz katerega se čisto blizu vidi državna meja in pa skoraj cele Slovenske gorice, ki bi naj ostale še zanaprej najlepši biser Slovenije, kakor je omenil voditelj zborovanja. Govorilo je sedem deklet-družbenic o lastnostih Marijinih družbenic, o delovanju v Marijinih družbah; posebno se je naglaševalo apostolsko delovanje in pa potrebna stanovitnost in neustrašenost. Ko je ena izmed govornic omenila tudi o d s e k e, katere g. urednik »Bogoljuba« tako priporoča, se je izkazalo, da imajo one naše Marijine družbe, katere v resnici delujejo in niso le na papirju, vse odseke, ki jih želi g. urednik. Imamo povsod evharistične odseke, ker skrbimo za večkratno sv. obhajilo, ker opravljamo častno stražo ob večnih molitvah, ker imamo molitvene ure. Imamo olupševalne odseke, ker so povsod in skoraj izključno družbenice Marijine, ki skrbijo v splošnem in ob posebnih prilikah za kinčanje cerkve in oltarjev. Imamo časniške odseke; odkod pa bi se drugače moglo razlagati, da prihajajo v vsako župnijo, kjer je ustanovljena Marijina družba, veliki kupi »Bogoljuba«

in naših političnih časnikov? — O enem odseku pa bode pisec teh vrstih o priložnosti posebej pisal in upa, da mu bode dal gospod urednik na razpolago mal prostorček, to je o pevskem. Vsled modernih orglarskih šol namreč mladi organisti in njihovi pevski naraščaji nočejo nič več vedeti o onih lepih ljudskih Marijinih pesmicah in napevih, katere tako radi pojejo naši ljudje v procesijah in v cerkvah; in te pesmi in napeve pozabljivost oleti bo imel namen dotičnega članka. — Z največjo zadovoljnostjo, z radostjo v srcu in zavestjo, da smo opravili veliko delo za probujo v Marijinih družbah smo se poslovili od ljube Marije Snežnice s sklepom, da hočemo večkrat prirediti tako zborovanje.

Sv. Trojica v Slov. goricah. V 91. letu svoje starosti je umrla v našem trgu dne 26. maja Jera Mlinarič. Bila je 60 let Marijina družbenica, 66 let v tretjem redu sv. Frančiška, celo življenje pa posebno vneta in goreča častilka presv. Evharistije. Le kaj izvanrednega jo je moglo zadržati, da ni bila vsak dan prva v cerkvi. Zadnji dve leti je od starosti tako oslabela, da ni mogla več postelje zapustiti. Z nenavadno vdanostjo v voljo božjo je ti zadnji dve leti svojega življenja preživela v postelji. Na dan sv. Rešnjega Telesa je čisto tiho in mirno v Gospodu zaspala, zapustivši za seboj dobro ime in zgled srečnega življenja. Veličasten pogreb je bil pa živa priča, kako naše verno ljudstvo še vedno visoko čišla tiste, ki na tem svetu ne iščejo drugega, kakor večjo čast božjo. Naj v miru počiva!

Iz Belokrajine. Dekanijski shod Marijinih družb za semiško dekanijo je bil 10. julija v Dragatušu. Udeležile so se ga vse Marijine družbe z zastavami. Po slovesnem cerkvenem opravilu se je vršil shod na lepem obširnem prostoru pred lepo dvostolpno cerkvijo. Nastopile so iz vsake župnije izbrane družbenice s primernimi govori, s katerimi so se navduševale za skupno delo v medsebojni požrtvovalnosti za procvit in napredek Marijinih družb. Vmes so se pele primerne pesmi. Nato se je razvil veličasten sprevod, s kipom bl. Device, katerega so na ozaljšanem nosilu Marijine hčerke iz Dragatuša nosile v narodnih nošah. Razšli smo se po zahvalni pesmi v nadi, da se drugo leto snidemo pri najslavnejšem svetišču Marijinem v Belokrajini pri Treh Farah.

Krka pri Stični. 200 deklet nas je v Marijini družbi, pa ventdar skoraj ne pomnim, kdaj je bilo kaj v »Bogoljubu« s Krke, kakor da vse spimo! Zato se pa danes malo pobahajmo! Pri časnikarskem odseku, smo dosegle čez 100 naročnikov za »Domoljuba« in

84 za »Bogoljuba«, tako da ima skoraj vsaka druga dekle v družbi »Bogoljuba«, ker so v nekaterih hišah po dve ali tri v družbi. Pri evharističnem odseku včasih trikratno obhajilo na mesec izostane pri kateri članici zdaj v največjem delu, nikoli pa ne zmanjka svežih svetlic na oltarjih, tako da ni nobene suhe rože na vseh 8 oltarjih, vsak oltar ima ena vas na skrbi za zaljšanje. Misijonski odsek je v kratkem nabral nekaj čez 400 kron za misijone. Dobrodelni odsek, je skupno s tretjerednicami nabral precej živeža za revne dijake in tudi v denarju je že precej poslal v dobre namene. Da je pri shodih malo več življenja, se na koncu vsakega shoda malo porazgovorimo zastran odsekov ali tudi kaj drugega kakor pri zasebnih shodih, kjer lahko vsaka pove, kar hoče, če ima pogum! (To je prav hvale vredno in priporočamo v posnemanje vsem družbam, katere nimajo posebnih zasebnih shodov. Ur.)

Iz Skal pri Velenju. Naša Marijina družba šteje nad 220 članic. Odsekov imamo 7, ki že obstojajo čez dve leti ter so že lansko leto pridno delovali, namreč: Evharistični, treznostni, bolniški, pogrebni, otroški Mar. vrtec, časniški in misijonski. Najbolj sta delovala časniški in misijonski. Bogoljubov smo lansko leto imeli 200, ali letos ste jih 50 več poslali, pa jih je razpečala »avantgarda«. (Bravo, bravo, avantgarda! Ur.) Glasnikov imamo 52, Cvetja 27 in več drugih dobrih časnikov. Misijonski odsek zbira milodare za misijone, ter je v teku štirih mesecev od Novega leta dalje poslal za afrikanse misijone 254 K, za Misijonsko mašno zvezo v Grobljah 270 K, za Armado sv. križa v sv. deželo 164 K. Ta odsek se pa tudi vnema za drugo misijonsko delo, za molitev in drugo, predvsem za napredek v duhovnem življenju. — Največjo duhovno milost pa smo dosegle letos, ko smo imele o Svečnici duhovne vaje. Bolj srečnih in veselih dni bi si ne mogle želeli, kakor smo jih imele pri duhovnih vajah. Dekleta iz Marijine družbe so se udeleževale prav v obilnem številu, tudi iz sosednih župnij. (Le iz posebne prijaznosti je objavljen ta dopis, zato ker ste res pridni. Takih dopisov prihaja namreč zdaj toliko, da ni mogoče vseh dobesedno natisniti. Ur.)

Rajhenburg. Naša Marijina družba šteje članic približno 600. Imamo tudi 5 odsekov: evharistični, časniški, misijonski, olupševalni in pevski. To so lepo uredili naši dobri voditelji. Imele smo redno mesečne shode in skupno sv. obhajilo med sv. mašo Marijine družbe. Tudi Bogoljuba imajo vsa dekleta, katera ljubijo Boga in Marijo. Žalostno pa je, da je naša družba začela pešati in hirati. To ne

sme biti! Moramo se naše lurške Gospe goreče okleniti! — 30. junija, 1. in 2. julija smo imeli tridnevno, kar imamo vsako leto, odkar je naša lurška cerkev posvečena. Tridnevno so vodili č. gg. misijonarji iz Celja. Imeli smo vsak dan tri pridige. Prišlo je veliko romarjev od blizu in daleč s procesijami. 2. julija je bil sklep; ob 10. uri je bila procesija z Najsvetejšim okoli cerkve. Po procesiji je bila sklepna pridiga, nato slovesna sv. maša, litanije in zahvalna pesem. — Vse se je poživilo, poživiti se mora tudi naša Mar. družba in vzdramiti iz zaspanosti, katera se je polastila.

Marijina družba za mladeniče in mladenke na Ponikvi ob juž. železnici na Štajerskem bo obhajal letos 26. novembra desetletnico svoje ustanovitve. Pristojilo je takrat v družbo 19 mladeničev in 64 mladenk. Pri prvem sprejemu »je imel č. g. Franc Gomilšek, slavnoznani organizator mladine, krasen govor. Vsi navzoči so bili ginjeni«, kakor pove zgodovinska knjiga tukajšnje Marijine družbe. Sedaj šteje Marijina družba 12 mladeničev in 112 mladenk, od katerih jih je 82 doma, 30 pa je razkropljenih po svetu. Letos je imela Marijina družba v proslavo svoje desetletnice tridnevne duhovne vaje o sv. Petru. Vodil jih je č. P. Ladislav Hazemali, kapucinski gvardijan iz Celja. — Dekliška Marijina družba si je izvolila letos prvi odsek, namreč časniški, kateremu bodo pa kmalu sledili še drugi, ko nastopi zimski čas in se družba dobro uredi in če mogoče, še pomnoži.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Pavla Svobljak, Drača pri Sorci.

Julijana Zupan, Tržič.

Katarina Godnjov, Tržič. N. p. v m.!

Dobre knjige.

Spolnui zapovedi! Po raznih virih spisal Franc Bernik, župnik v Domžalah. Prva knjiga. S 7 slikami. Svojim ljubljnim Domžalcem in Domžalkam v Ameriki poklanja njihov domači župnik. — Skrbni gospod župnik domžalski je, kakor na prvi strani knjige sam pove, spisal in poklonil svojim župljanom onstran morja lepo, 390 strani obsegajočo knjigo. Čudimo se, kje g. župnik, ki je sam na fari z 2500 dušami, kjer ima toliko šole in toliko društev, še čas dobi za to, da knjige piše. Ljubezen do njegovih izseljencev v Ameriki, ki jih je celih 400, mu je knjigo narekovala. Lepa vsebina pa ni primerna samo za Domžalce, ampak tudi za druge kristjane, ki si želijo dobrega beriva.

Samo to ni nikjer zapisano, koliko knjiga stane in kje se dobi, — gotovo pa v domžalskem župnišču.

Odpustki

za mesec september 1921.

1. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne moreo obiskati, pa v farni.

2. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k spovedi in spravnemu sv. obhajilu, nekoliko premišljiveje dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

3. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja ter molijo po namenu sv. očeta.

4. Nedelja, prva v mesecu, angelska. Sv. Roza Viterbska. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne. — Kjer se obhaja danes praznik angelov varihov, popolni odpustek: a) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za njega razširjanje; b) udom bratovščine sv. Družine; c) tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni.

8. Četrtek, Rojstvo Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 5. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more mesto obiska bratovske cerkve določiti drugo delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; e) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; f) onim, ki nosijo beli, ali rjavi, ali črni, ali višnjevi škapulir; udom bratovščine žalostne Matere božje je treba poleg drugega moliti 7 očenašev in 7 češčenamarij za duše v vicah; g) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje; h) istim kakor 4. dan pod črko c). Tretjerednikom vesoljna odveza.

9. Petek. Sv. Peter Klaver. Udom družbe sv. Petra Klaverja popolni odpustek pod na-

10. Nedelja. Ime Marijino. Popolni odpustek dobe vsi verniki, ki danes ali ta teden do vštete prihodnje nedelje prejmejo sv. zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta; popolni odpustek udom rožnovenske bratovščine v bratovski cerkvi.

17. Sobota. Rane sv. Frančiška. Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne; zadnjim vesoljna odveza.

18. Nedelja. Mati božja sedem žalosti. Sv. Jožef Kupertianski. Popolni odpustek istim kakor včeraj. — Kjer se danes obhaja praznik Matere božje sedem žalosti, dobe: a) vsi verniki popolni odpustek tolikrat, kolikorkrat po prejemu sv. zakramentov obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena bratovščina žalostne Matere božje, ter v njej molijo po namenu sv. očeta; b) popolni odp. udje bratovščine svete Družine. — Popolni odp. istim kakor včeraj.

21. Sreda. Sv. Matej. Popolni odpustek udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

24. Sobota. Marija, rešiteljica jetnikov. Sv. Pacifik. Popolni odpustek: a) udom družbe sv. Petra Klaverja, če obiščejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 17. dan.

25. Nedelja zadnja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

27. Torek. Sv. Elzeirij. Popolni odpustek: istim, kakor 17. dan.

29. Četrtek. Sv. Mihael. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine za duše v vica; c) udom bratovščine d. Družine; d) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v redovni.

ZAHVALA.

Moj 11letni sin se je kopal v vodi Pšata. Voda ga zanese v vrtinec. Ko to videl, skoči moja edina 22letna dobra hči v vodo, da bi rešila potapljajočega brata iz vode, a se jame tudi ona topiti. S težavo reši oče iz vode oba nezavestna. V veliki skrbi za življenje obeh zdihujem in prosim presv. Srce Jezusovo, da ohrani oba pri življenju. Za uslišano molitev se presv. Srcu javno zahvaljujem. — Pšata, podružnica župnije sv. Jakob ob Savi, dne 11. julija 1921. Antonija Mrčun, mati.

Ivana Tomelj iz Šmarce presvetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Frančišku Ksaveriju po opravljeni devetdnevni za ozdravljenje po dolgi desetmesečni bolezn.

Zahvaljujejo se. H. L. iz Gotovelj za ozdravljenje hudih bolečin na nogah po opravljeni devetdnevni v čast brez. spočetju Device Marije. —

Tončka Kovačič iz Veržeja, Mariji Pomočnici, čast. Don Bosku, Mali cvetki in vernim dušam za očividno pomoč in odstranitev ovir v neki važni zadevi in težavnem podjetju. — Neka oseba Materi božji in sv. Antonu Pad., za zadobljeno zdravje. — Jerica Vrhovec iz Vidma ob Savi presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Ani, sv. Antonu Pad., Mali Tereziji od Deteta Jezusa dušam v vica; za ozdravljenje. — F. K. presv. Srcu Jezusovemu za srečno rešitev iz smrtne nevarnosti. — Neka sestra presv. Srcu Jezusovemu, rakovniški Materi božji in sv. Jožefu, da se je brat odvadil velike surovosti, s katero je od vojakov prišel. — Neka revna vdova po padlem vojaku sv. Antonu Pad., da je po njegovi priporočili dobila zaželjeno službo. — M. R. Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu za veliko milost. — Neka Marijina družbenica presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za pomoč v hudih dušnih in telesnih stiskah. — Julijana Lah presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji, sv. Jožefu in sv. Antonu za ozdravljenje. — Marijina družbenica iz Nove Štite sv. Jožefu za pomoč v hudi stiski po opravljeni devetdnevni. — M. S. iz Celja sv. Jožefu za pomoč v mnogih stiskah in nadlogah.

V molitev se priporoča za srečen izid operacije M. M., Maribor. Priporočajo se tudi vsi drugi priporočeni.

Darovi.

Upravi »Bogoljuba« so od 1. aprila do 31. maja poslali:

Za odkup in krst poganskih otrok: Jerica Rant, Malenski vrh 60 K; Apolonija Rojnik, Kapljavas 40 K; Veronika Bečela, Ruse pri Mariboru 50 kron; Ana Novak, Ruše pri Mariboru 25 K; Marija Turnšek, Polzela 40 K; Marija Podgoršek, Cirkovce 60 K; Neimenovana iz Godešič 400 K; Alojzija Jurko, Smolnik, 100 K; Julijana Pavlinec, Lemberg, 50 K; Neimenovana iz Virmaš, 60 K; Andrej Porenta iz Virmaš 60 K; M. V. iz Virmaš 60 K; Katarina Lokar, Motnik 80 K; Neimenovana iz Vuče vasi 100 K; Lucija Stirn, Štefanjagora 30 K; dve neimenovani družbenici iz Vel. Nedelje vsaka po 60 K; Neža Bradeško, Črnavrh pri Polhovemgradu 50 K; Danica Sprager, Beltinci, 50 K.

Za č. sestre Eucharističke na Balkanu: Ana Kovačič, Ljubljana 200 K; Neimenovani 20 K; Ana Zorko, Zagreb, 100 K; Neimenovana iz Celja 470 K; Marija Frig, Kadgna 60 K; Katarina Loka, Motnik 100 K; Marija Zevnik, Sv. Jurij p. Kranju 143 K; Marijina družba, Trebnje 450 K; Neimenovani 4 K; Neimenovani 20 K; M. K. 40 K; Stefan Rojnik, Ljubljana 30 K; Štefanija Rojnik, Ljubljana 20 K; Frančiška Ausinek 200 K; Marija Hajšek, Šmarjeta p. Celju 50 K; Terez. Ciglar, Majšperg 40 K; Marijina družba iz Štange 100 K.

(Dalje prih.)

Ugodimo jim!

Sestra prednica usmiljenk — po imenu soditi, je Slovenka — iz nekega siromašnega kraja na Bolgarskem je poslala uredništvu sledeče pismo, pisano v hrvaščini, ki bodi natisnjeno v izvirniku, saj ga boste razumeli:

Potpisana nadstojnica sestara milosrdnica u Malkom-Trnovu (Bugarska) usugjuje se obra-

titi na Vas slijedećim rečima: Naše sestre djeluju u ovoj siromašnoj unijatskoj misiji sada 14 godina. Prije rata (vojske) išlo je još kako tako, premda je ovaj kraj bio onda u turskim rukama. No ako sad usljed teških posljedica rata strada manje više cijelo čovječanstvo, ipak najviše trpe siromasi, pa tako eto i naša bijedna misija. Silna skupoća (dražinja) nam jedva daje mogućnost, da živimo bez ogleđa, da nam se kuća sa školom raspada, budući da nam sredstava ne dostaje. Stoga, upućena od dobrih ljudi, obraćam se s jednom molbom i na Vašu dobrotu. Molim Vas dakle najsmjernije, da nam, ako je ikako moguće, priskrbite bar jedno crkveno odijelo i to za unijatsku (grko-katoličku) službu sa nužnim potrebštinama. Uvjeren sam, da ne molim uzalud, a nebeski Otac, koji se ne da natkriliti u darežljivosti, naplatit će Vam stotruko dobrotu, u čiju blagotvornost se čvrsto uzdam. Ponavljajući svoju smjernu molbu ostajem s osobitim poštanjem S. Amanda Brajec.

Tej skromni prošnji moramo na svak način ugoditi. Nič drugoga kakor eno cerkveno oblačilo (z vsem, kar zraven spada), želi imeti sestra od nas. To oblačilo pa mora biti ukrojeno za grško-katoliški obred, čigar mašni plašč je bolj podoben našemu večerničnemu plašču (pluvijalu). Kdo bo kaj daroval v ta namen? Nekaj pa, pričakujemo, bo gotovo prispevalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Kako naj bo z Bogoljubom prihodnje leto?

Leto se je nagnilo navzdol. Še ena številka tega letnika — pa bo konec. Zdaj je čas, da se pogovorimo, kako bo z Bogoljubom prihodnje leto.

Ob Novem letu ste nekateri željo izražali, naj bi Bogoljub izhajal zopet vsak mesec. Pa za to leto je bilo že prepozno; za prihodnje leto pa — smo rekli — se lahko v teku leta pogovorimo. No in zdaj je čas za to.

Tudi uredništvo ve in čuti, da je na dva meseca premalo. A, kakor že povedano, mislili smo si: Bolje več bralcev, četudi manj berila, kakor več berila a manj bralcev.

Če torej začne Bogoljub izhajati zopet vsak mesec, kakor mnogi želite, ali nam obljubite, da zaradi tega ne bo manj bralcev? Kajti razume se, da mora biti potem naročnina najmanj za polovico višja. Da bo pri tem število naročnikov padlo, tega se

je zelo bati. Danes je Bogoljub najbolj razširjen slovenski list. A pri tej nizki ceni bi smel in moral biti še bolj. Kaj pa je danes to — 10 kron? To je toliko, kakor pred vojsko 20 krajcarjev. Pri tej malenkostni naročnini bi moral biti razširjen še veliko bolj. Katera hiša ne premore 20 krajcarjev? In vendar koliko je še družin, vernih in dobrih, kjer bi človek za gotovo pričakoval Bogoljuba, pa ga ni! Če se pa na zelenem lesu to godi, kaj pa celo na bolj suhem? Po nekaterih farah so pač pridni in je Bogoljub razširjen, da bolj res skoro ne more biti. A po mnogih farah so za to še vedno zelo brezbrizni in zanikrni. Kaj pa je to — 15 Bogoljubov v eni fari, četudi majhni? Ali 30 v večji? Pa vendar še večkrat nalletimo na take. Če se pa cena poviša, ali ne bo šlo število še nazaj?

Drugo, kar človeku pogum jemlje, je pa to, da ga celo naročniki — ne berejo. Naroči se že, a bere ga ne. Pusti ga ležati tam, kjer je. Nekateri zagotavljate, kako težko ga čakate, drugi ga pa prav nič ne pogrešajo. Veseli so, da jim spanja ne moti. — Če ga pa še na vsaka dva meseca ne preberejo, koliko manj ga bodo vsak mesec? Bogoljub pa se zato piše, da se bere, in da se s pridom bere.

To so naši pomisleki. Zdaj imate pa drugi besedo.

LISTNICA.

Dekle z Dolenjskega. Odgovor na vaše pismo naj bo priobčen tukaj: Družba sv. Petra Klaverja sprejema za »Pomožne misijonarke za Afriko« tudi preprosta kmečka dekleta z nižjo izobrazbo, vajene poljskega dela. Ker ima Klaverjeva družba misijonski zavod na deželi, zato prav lahko porabi dekleta, vajena navadnega dela, tudi pri kmetijstvu. Seveda, čim večje zmožnosti in znanosti pa katera ima, tem bolje lahko služi in pomaga misijonom. — Prvi pogoj za sprejem za »Pomožno misijonarko« je, da ima prosilka pravi redovniški poklic in veselje do misijonov, dalje mora biti trdnega zdravja, odkritosrčnega značaja, vesele narave in imeti mora veselje do dela. Določena je gotova dota in mesečna plača, katera pa se manj premožnim na prošnjo deloma opusti. Prošnje za sprejem je treba poslati na tajništvo Družbe sv. Petra Klaverja v Ljubljano, Miklošičeva cesta 3.

Cerklje. Dopisov te vrste brez podpisa ne moremo objavljati.

Danes ostalo gradiva za 11 strani.

Koledar za oktober 1921.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. Očeta:
Razširjenje Apostolstva molitve.

Dnevi	Godovi	Posebni namen apostolstva molitve, za vsak dan še važne, nujne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v		
			Ljublj. škof.	javant. škof.	
1	Sobota	Remigij	Pobožnost rož. venca	Ljublj. laz.	L.ško
2	Nedelja	Roženvenska	Bratovščina sv. rož. venca	Dovje	Loka
3	Poned.	Evald	Apostol. delovanje svetovnjakov	Tomišelj	Sv. Jak. v D.
4	Torek	Frančišek	Frančiškani	Kamnik franč.	Sv. Rup. p. L.
5	Sreda	Placid	Vseučiliščnikom čut hvaležnosti	Logatec	Sv. Jedert
6	Četrtek	Bruno	Kartuzijani in puščavniki	1/2 Jošt 1/2 Kan.	Razbor
7	Petek	Justina	Oni, ki se nočejo izpovedati	Bloke	Trbovije
8	Sobota	Brigita	Zapuščeni. Vse vdove	Rovte n. Log.	
9	Nedelja	Dionizij	Zedinjenje cerkva.	Polom	Sv. Miklavž
10	Poned.	Frančišek B.	Družba Jezusova, njen noviciat	Smihel p. Ž.	Sv. Marjeta
11	Torek	Nikazij	Javni mir	Erzelj	Sv. Len. n. L.
12	Sreda	Maksimiljan	Škofje in duhovniki	Sv. Gora	Širje
13	Četrtek	Edvard	Narodni zastopniki	Rob	Jurklošter
14	Petek	Kalist	Dejanska kršč. ljubezen	Prežganje	Videm
15	Sobota	Terezija	Naše karmeličanke	Leoninum	
16	Nedelja	(P. c.) Gal	Delavske kongregacije in organ.	Bob. Bela	Brežice
17	Poned.	Sv. M. Alakok	Pobožnost do presv. Srca Jez.	Podkraj	Frančiškani
18	Torek	Luka	Marljivo čitanje sv. knjig	Horjul	v Brežicah
19	Sreda	Peter Alk.	Spreobrnjenje nemarnih staršev	Golo	Bolnišnica
20	Četrtek	Janez Kancij.	Katoličani med pravoslavniimi	Zagorje n. Piv.	v Brežicah
21	Petek	Uršula	Uršulinke in njih zavodi	Ljublj. uršul.	
22	Sobota	Kordula	Izobraževalna društva	Budanje	Rajhenburg
23	Nedelja	Severin	Šolska mladina	Smihel p. Kos.	Trapisti v
24	Poned.	Rafael	Izseljenci. Rafaelova družba	Dol	Rajhenburgu
25	Torek	Krispin	Češčenje presv. Srca Mar.	Sp. Brnik	Sevnica
26	Sreda	Evarist	Uradoiki in njihove družine	Trnovo Notr.	
27	Četrtek	Frumencij	Invalidi in njihova bodočnost	Ig	Pišce
28	Petek	Simon in Juda	Slovenski izobraženci	Cernuče	
29	Sobota	Narcis	Karitativna društva	Rudnik	
30	Nedelja	Alfonz Rodr.	Mladičiči poklicani v redov. stan	Matenja vas	Bizeljsko
31	Poned.	Volbenk	Pripravnost na žrtve za vero	Radoljica	Dobova

janja sv. Detinstva«, če molijo za njega razširjanje; b) udje bratovščine sv. Družine.

4. Torek. Sv. Frančišek Ser. Popolni odpustek vsem vernikom v vsaki cerkvi. Tretjerednikom vesoljna odveza.

6. Četrtek, prvi v mesecu. Sv. Marija Frančiška. Popoln odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnj. Telesa kakor jutri; b) vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

7. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi.

10. Ponedeljek. Materinstvo preč. Dev. Marije. Sv. Danijel in tovariši. Popolni odpus-

tek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) istim kakor jutri.

11. Torek. Osmina sv. Frančiška. Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

12. Sreda. Sv. Serafin. Popolni odpustek istim kakor včera.

15. Sobota. Sv. Terezija. Popolni odpustek: a) danes ali v osmini vsem vernikom v karmelistiskih cerkvah, udom škapulirske bratovščine tudi v župnih cerkvah, če ne morejo obiskati redovne cerkve; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 7. dan; d) udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjenje sv. vere in po namenu sv. očeta.

19. Sreda. Sv. Peter Alkantarski. Popolni odpustek istim kakor 11. dan.

21. Petek. Sv. Uršula in tovarišice. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Uršule danes ali v osmini v bratovski cerkvi.

23. Nedelja. Sv. Janez Kapistran. Popolni odpustek istim kakor 11. dan.

26. Sreda. Bl. Bonaventura. Popolni odpustek istim kakor 11. dan.

28. Petek. Sv. Simon in Juda. Popolni odpustek udom družbe sv. Petra Klaverja kakor 15. dan.

30. Nedelja, zadnja v mesecu. Bl. Angel. Popolni odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) istim kakor 11. dan.

31. Ponedeljek. Bl. Krištof in Tomaž. Popolni odpustek istim kakor 11 dan.

**Bogoljuba v vsako sle-
vensko krščansko hišo!**

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

☞ 3% ☜

brez odbitka rentnega in invalidnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 3 krome na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo nad 1,100.000 kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1920 nad 60 milijonov kron.

Položnice so na razpolago. — Številka čekovnega prometa je 647.

Zahtevajte
cenik
zastonj
in
poštne
prosto

H. SUTTNER

LJUBLJANA št. 2

MESTNI TRG 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine!

Lastna protokol. tovarna ur v Švici.